

NAŠ GLAS

DROGA
KMETIJSKO IN ŽIVELSKA INDUSTRija n. sol. o.
PORTOROŽ

11434

INTERNA IZDAJA

LETTO XXVIII

PORTOROŽ, MAREC 1986

ŠTEVILKA 1

SPOMLADANSKI UKREPI V OLJČNIH NASADIH

Vinogradniki ponosno ugotavljajo letnike, ko dosegajo vina nadpovprečno kvaliteto, pri oljki beležimo te, ko drevo zaradi izredne zime tripi pozebo. Leto 1985 bo torej v črnom zapisano v spominu naših oljarjev.

Lega, sorta, starost dreves in oskrba v času vegetacije, so vsi činitelji, ki vplivajo na stopnjo poškodbe, ki jo povzročijo nizke temperature na določeno drevo ali nasad. Stanje v oljčnih nasadih leto dni po pozebi je torej zelo različno. Mlada drevesa do šestega leta starosti so največ poškodovana s tem, da enoletni nasadi beležijo tudi 90 % izpada sadik. Drevesa v rodnosti, stara po več desetletij, so različno prizadeta. Nekatera so v celoti propadla, druga kažejo poškodbe le na rodnem lesu in deloma na sekundarnih in primarnih mejah. Na splošno velja, da so vse oljke prizadete od nizkih temperatur prejšnje zime in od izjemnega sušnega obdobja, ki se je podaljšalo v jesenskih mesecih ter zmanjšalo vegetacijo na minimum. Različna stopnja pozebe narekuje torej različne agrotehnične ukrepe pri sanaciji oljčnih nasadov.

Ko ugotavljamo sorte oljk v naših nasadih, zasledimo naslednje domače sorte: belico, črnico in bugo, iz Italije pa so bile uvedene še: leccino, ascolana, frantcio. Od teh je najbolj odporna proti pozebi belica, najbolj občutljiva pa črnica.

V spomladanskem času opravljamo obdelovanje zemljišča, gnojenje ter obrezovanje nasadov, letos izjemoma še cepljenje pozebljih dreves. V kolikor nismo utegnili v zimskih mesecih, nasad plitvo preorjemo in zadelamo hlevski gnoj, če je ta na razpolago. V začetku marca vršimo prvo gnojenje, drugi obrok bomo dali konec maja, po končanem cvetenju. Gnojila vedno zadelamo. Priporočene količine sadarskega MPK so za mlada drevesa 0,50 kg po steblu, ki jih povečamo na 1,5–2 kg, če so ta v rodnem stanju. Načeloma velja, da za vsakih 10 kg pridelka damo drevesu po dva kilograma gnojila. Poudarek pri spomladanskem gnojenju damo dušični komponenti MPK gnojila. V maju vršimo le dognojevanje z dušikom 0,5 do 1 kg KAM po drevesu, odvisno od starosti in od pridelka.

Letos je spomladansko gnojenje še posebej pomembno, da spravimo drevesa v dobro kondicijo, predpogoj za uspeh nadaljnjih ukrepov sanacije pozebljih oljk.

To, da skušamo tudi pri nas narediti čim več na področju gojenja oljki potrjujejo priprave na postavitev rastlinjaka v Škocjanu pri Kopru. Del objekta, katerega površina v celoti bo 1600 m², bo služil vrtinarski proizvodnji, del pa pozkusni preizvodnji oljčnih sadik.

Način razmnoževanja bo vegetativen, to je sistem podtaknjencev, ki daje gotovo sadike v roku 18 mesecev.

Namen pozkusne proizvodnje je jasen: pocenitev sadik in predvsem razmnoževanja avtohtonih sort kot je žlahtna belica, ki se odlikuje po odpornosti proti pozebi in visokem izplenu olja.

Rok za postavitev enega dela objekta (postavljen bo v dveh fazah) je april 1986.

Z obrezovanjem oljčnih dreves bomo pričeli po desetem marcu, oziroma tedaj, ko ni več nevarnosti nastopa nizkih temperatur.

Način in obseg rezni bo odrejen od stopnje poškodbe posameznih dreves. Pretežno se bo izvajala sanacijska rez.

Pri mladih in starih oljkah, ki so v celoti pozeble bomo odstranili nadzemni del do koreninskega vratu. Odberemo tri ali štiri lanskih poganjkov, ki se bodo cepili v mesecu maju in bodo osnova za rekonstrukcijo novega drevesa. Ostale poganjke odstranimo s tem, da pri starejših drevesih jih lahko obročkamo, zasujemo z rahlo zemljo ter cepimo, da si zagotovimo nekaj sadik za dosajevanje praznih mest v nasadu.

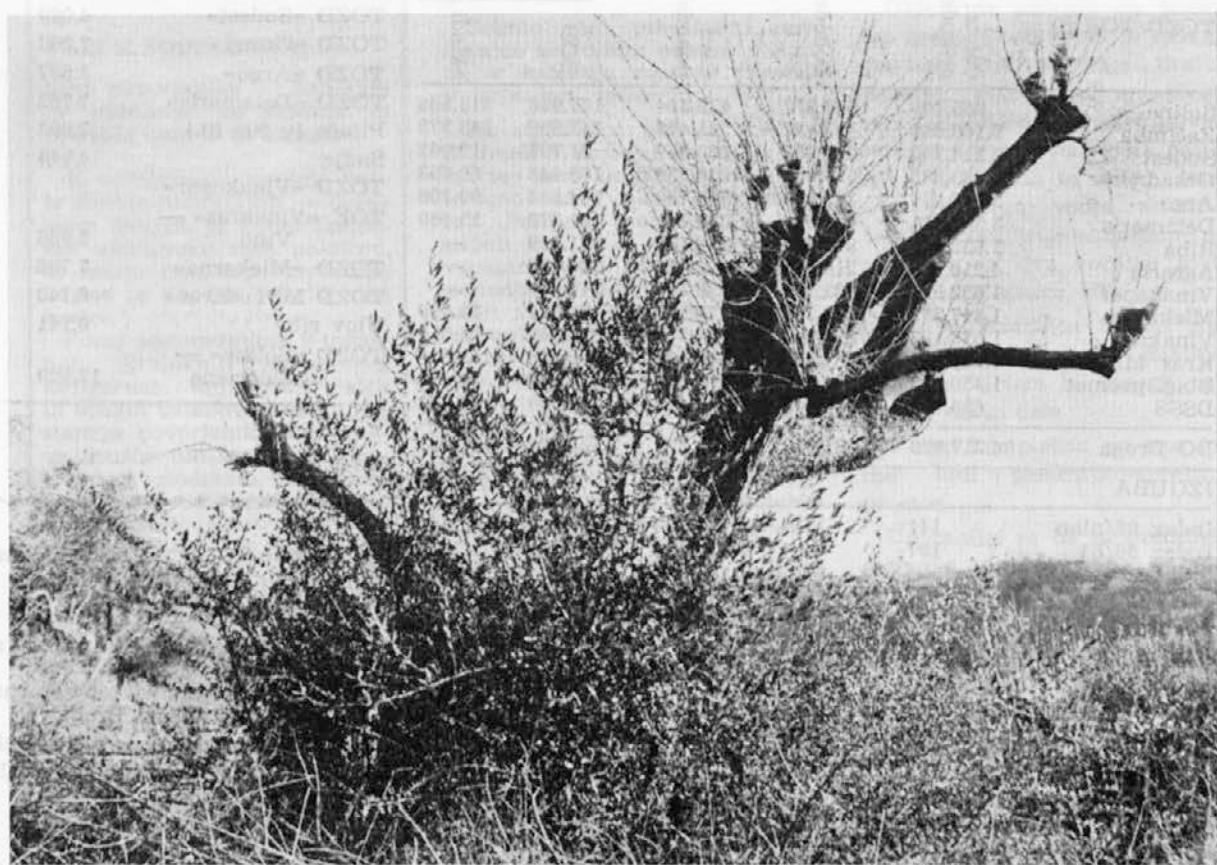
Oljke, ki so bile poškodovane od mraza na rodnem lesu in do primarnih vej režemo nazaj, da obnovimo krošnjo. Vodne poganjke na primarnih vejah kot na deblu letos ne odstranimo v celoti, da se ne zmanjša preveč listna površina in asimilacija drevesa, ki je ponovno vegetiralo po pozebi.

Olivno olje pridobiva na ponenu, kar potrjujejo veliki interes v farmacevtski industriji ter prehrani. Olivno olje služi kot zdravilo pri vnetju želodeca in črevesja, pri zdravljenju hemoroidov deluje tudi kot diuretik. Vsebuje vitamin E, ki povzroča oksidacijo in razgradnjo holesterola.

Pospeševalna služba TOK »AGRARIA« KOPER se obvezuje, da bo nudila strokovno pomoč pri sanaciji pozebljih nasadov. V ta namen se bodo organizirale praktične demonstracije obrezovanja ter cepljenja po proizvodnih območjih obale. Obvestila kmetovalcem bodo posredovana preko krajevnih skupnosti. Natančnejša navodila bodo na voljo tudi na 3. Zboru oljarjev, ki bo sklican v mesecu marcu v Kopru.

Sestavila: Fabio KOREN

Darko SEDMAK

Leto '85 je za nami — smo zadovoljni z rezultati?

Celotna delovna organizacija »DROGA« je v preteklem letu dosegla celotni prihodek v višini 36.217.876.290.— din, kar pomeni, da smo letni plan presegli za 41 odstotkov in obenem iztržili 97 odstotkov več kot v letu 1984. Gleda na to, da je proizvodnja v obeh primerjalnih obdobjih večja le za 4 odstotke, je pretežni del porasta realizacije rezultat višjih prodajnih cen. Vendar pa ugotavljamo, da so tudi porabljeni sredstva naraščala in sicer celo hitreje kot realizacija.

Dohodek, kot razlika med obe- ma kategorijama, ki je bil do- sezen v višini 5.081.672.853.— din, predstavlja le 14 odstotkov celot- nega dohodka. V primerjavi s planom je dohodek presezen za 34 odstotkov (celotni prihodek za 41 odstotkov), medtem ko prime- rjava z letom 1984 ni možna.

Med porabljenimi sredstvi so najhitreje naraščale obresti za obratna sredstva, saj smo zanje plačali preko 400 starih milijonov, kar je 1,25 več kot smo planirali in preko 2-krat več kot v letu 1984.

Za obveznosti iz dohodka smo porabili 1.702.298.229.— din (pri- spevki, davki, obresti za kredite za osnovna sredstva, prispevki za DSSS in SOZD), kar je tudi 43 odstotkov več kot smo planirali.

Izplačana masa za BOD v vi- šini 2.759.623.530.— din je glede na leto 1984 višja za 93 odstot- kov, istočasno pa so izplačani osebni dohodki za 37 odstotkov višji kot smo to predvideli po planu; sicer pa je tudi inflacija precej nad tisto, ki jo je pred- videvala resolucija za leto 1985.

BOD v primerjavi s celotnim prihodom predstavljajo le 7,6

odstotka, medtem ko obresti do kreditov za obratna sredstva zna- šajo že 11 odstotkov celotnega prihodka.

Za stanovanjsko izgradnjo smo izločili 139.194.769 din, za skupno porabo namenili 165.207.912 dinarjev in v rezervni sklad dali 145.200.155 din. Pri formiranju omenjenih skladov pa niso sode- lovali vsi TOZD delovne organizacije. Nekateri TOZD iz čistega dohodka niso uspeli pokriti niti izplačanih BOD — to so TOZD Riba, TOZD Vinakras in TOK Agraria.

Omenjeni trije TOZD: TOZD Delamaris, TOZD Sudest in delno TOZD Blagovni promet niso po ZR formirali sklada skupne porabe, zato bo potrebno ob spreje- manju plana koriščenja tega skla- da, solidarnostno združevanje sredstev.

Izguba, ki so jo ustvarili ome- njeni trije TOZD v skupni višini 312.978.987 din

TOZD Riba 120.942.972 din
TOZD Vinakoper 56.169.676 din
TOK Agraria 135.866.330 din
smo že pokrili iz sredstev rezerv in sicer:

- v okviru delovne organizacije v višini 170.500.000 din, razli- ko pa,
- s pomočjo drugih delovnih orga- nizacij na Obali.

Če od sredstev izločenih v po- slovni sklad v višini 483.127.236 dinarjev odstojemo izgube, vidi- mo, da imamo na nivoju delovne organizacije pozitivne razlike le din 170.148.248. Tak rezultat pa nas nikakor ne more zadovoljiti, saj to pomeni, da je ostalo od celotnega prihodka — t.j. od 3.600 starih milijard le 0,5 odstotka.

REZULTATI PO TOZD IN TOK PO ZR 1985

TOZD/TOK	Celotni prihodek	Dohodek	Čisti dohodek	Razporeditev čist. doh.		v 000 din
				BOD	skladi	
Soline	835.455	606.577	473.484	157.948	315.536	
Začimba	9.166.681	433.127	291.472	147.899	143.573	
Sudest	2.214.740	211.305	103.857	91.795	12.062	
Gosad	2.205.388	317.951	236.336	175.443	60.893	
Argo	2.138.931	332.983	234.750	134.954	99.796	
Delamaris	3.582.301	626.148	399.741	384.272	15.469	
Riba	1.632.978	319.222	140.166	261.109	—	
Agraria	4.210.298	218.676	124.626	260.492	—	
Vinakoper	1.652.595	321.596	158.300	214.470	—	
Mlekarna	1.347.555	109.133	72.910	58.971	13.939	
Vinakras	1.073.193	171.145	100.508	75.957	24.551	
Kras MPI	4.153.949	481.559	345.221	192.536	152.685	
Blag. promet	1.350.033	575.642	414.552	361.878	52.674	
DSSS	653.779	356.608	283.452	241.899	41.553	
DO Droga	36.217.876	5.081.672	3.379.375	2.759.623	932.731	
IZGUBA					312.978	
Index 85/plan	141	134	129	137	102	
Index 85/84	197	—	176	193	124	

Fizični obseg proizvodnje v letu 1985

TOZD proizvodne dejavnosti so v letu 1985 dosegli planiran obseg proizvodnje in ob tem realizirali preizvodnjo, ki je za 4 odstotke višja od tiste, dosežene v letu 1984. Oboje pa gre predvsem na račun večje predelave kave — le te smo v delovni organizaciji predelali in spakirali 2.550 ton več kot smo planirali in 2.750 ton več kot leto pred tem. Prvič pa je uspelo tudi TOZD SUDEST doseči planirano proizvodnjo riža, oziroma količine iz leta 1984 preseči za 445 ton ali 43 odstotkov.

Letni plan proizvodnje so dosegli ali presegli:

TOZD »ZAČIMBA« — index 165: presežena je le planirana količina kave, proizvodnja ostalih izdelkov pa precej zaostaja.

TOZD »ARGO« — index 102: presežena proizvodnja juh za izvoz in paradižnikovega koncentrata, ostali izdelki so pod platom.

MPI — index 121: presežen plan zakola živali v Klavnici Sečovlj.

V vseh ostalih TOZD je proizvodnja nižja od predvidene in sicer:

TOZD »SUDEST« — index doseg. plana 93: nižja proizvodnja instan- tov.

TOZD »GOSAD« — index doseg. plana 78: pri vseh grupah izdelkov je proizvodnja nižja od planirane, še najbolj se planu približuje proizvodnja sladkorja, najbolj pa zaostajajo polizdelki za filter čaje.

TOZD »DELAMARIS« — index doseg. plana 90: proizvodnja sardin in predjedi je kljub težavam z oskrbo z ribo dosežena skoraj 100 odstotno, precej nižja pa je proizvodnja ribnih paštet in fižola.

TOZD »VINAKOPER« — index doseg. plana 91: tako pri pijačah, kot pri sadju beležimo 10 odstotni izpad plana. Pri sadju je ponovno največji izpad pri proizvodnji hrušk — suša. Pri pijačah pa je izpad pri stekleničenem vinu skoraj 30 odstotkov.

TOZD MLEKARNA — index doseg. plana 98: pri tem je planirana količina mleka presežena, proizvodnja izdelkov pa nižja za 20 odstotkov.

TOZD »RIBA« — index doseg. plana 72: pri ulovu rib ima TOZD skoraj 30 odstotni izpad plana.

TOZD »SOLINE«: — odprema soli je realizirana 83 odstotno, pri tem se povečuje odprema 1 kg soli na račun zmanjšanja 50 kg pakiranja.

— lastna proizvodnja soli na solinah v višini 11.000 ton je bila rekordna.

PREGLED PO TOZD:

(v tonah in 000 lit.)

Grupa proizvodov	Realiz. 1984	Plan 1985	Realiz. 1985	Indeks
			85/84	85/pl.
TOZD »Začimba«	3.462	3.725	6.132	177
TOZD »Sudest«	4.089	5.129	4.657	114
TOZD »Gosad«	2.263	3.467	2.700	120
TOZD »Argo«	3.697	4.020	4.105	110
TOZD »Delamaris«	7.762	7.776	7.058	92
Pijače (v 000 lit.)	7.002	6.991	6.356	91
Sadje	4.749	6.118	5.494	116
TOZD »Vinakoper«				
TOK »Vinakras« — Vino	2.956	2.757	2.650	90
TOZD »Mlekarna«	7.792	7.278	7.164	92
TOZD MPI »Kras«	6.148	4.806	5.844	95
Ulov rib	6.141	8.320	6.033	98
TOZD »Soline« — Odprema	12.929	14.450	11.964	92

DE Plan in analize

Za delavce TOZD, TOK, DSSS na Obali je dne 6. 3. 1986 ob prazniku dneva žena

bila kulturno-zabavna prireditev zelo pestre vsebine.

Organiziral jo je sindikat delovne organizacije in finančnih iz skupnih sredstev sindikata Drog.

Znesek za to prireditev je v višini 100.000,— din.

Vse delavce TOZD smo obveščali preko obvestil, plakatov in Radia Koper-Capodistria.

Udeležba: Skupaj 43 ljudi!

Novo vodstvo sindikata

V prvih dneh februarja so se sestali predstavniki OOZS iz vseh naših TOZD, TOK in DSSS ter konstituirali novo vodstvo sindikata v Drogji.

O delovanju sindikata v preteklih dveh letih je izrečena dokaj ostra samo-kritika, da sindikat ni bil učinkovit, posebno ne pri najbolj pomembnih zadevah — izločitvah nekaterih TOZD iz DO ter konfliktnih situacijah. V poročilu so poudarili, da je to posledica neinformiranosti sindikalnih organizacij in tako neupoštevanje mnenja te najširše družbenopolitične organizacije.

Spet drugi so menili, da gre za prvi mandat sindikata, prvi mandat v novi delovni organizaciji, ko se je sindikat pravzaprav spoznal, nekako usklajeval metodo dela in da je pričakovati večji elan v naslednjem mandatu.

PROGRAMSKE USMERITVE

za delovanje Konference OOZS delovne organizacije Drogja za leto 1986/88

- VOLITVE** skupščinskih delegacij za četrto delegatsko obdobje — 1986/90
- VOLITVE** samoupravnih organov TOZD, TOK, DSSS in DO Drogje za mandatno obdobje 1986/88
- Skrb za usposabljanje novih delegatov in za njihovo uspešno izvajanje delegatskih dolžnosti
- Aktivnosti sindikata pri končnem sprejemaju srednjoročnih in dolgoročnih planov razvoja TOZD, TOK, DSSS in DO Drogje ter SOZD HP Ljubljana in SOZD Timav Koper
- Spremljanje rezultatov gospodarjenja in hitrejše uveljavljanje sistema delitve po delu
- Javne razprave o vseh samoupravnih aktih, ki jih bomo sprejemali ali spremenjali v prihodnjem mandatu
- Organiziranje in delovanje sindikatov v izrednih in vojnih razmerah
- in vse ostale naloge, ki smo jih zapisali v SaS o organiziranosti in delovanju konference OOZS delovne organizacije Drogja Portorož.

V PREDSEDSTVO KONFERENCE OOZS so izvoljeni:

- Stanojevič Milena, OOZS TOZD Seline — predsed.
- Turk Metka, »Jelka«, Vrhnička
- Pribac Angel, OOZS TOZD Blagovni promet
- Lušina Danilo, OOZS TOZD Delamaris — namestnik preds.
- Barhanj Branko, OOZS TOZD Argo
- Kodarin Nareiz, OOZS TOK Agraria
- Sever Jadran, OOZS TOZD Vinakoper
- Orel Olga, OOZS TOK Vinakras
- Kocjan Vlasta, OOZS TOZD Sudest
- Rebol Giorgina, OOZS TOZD Soline — blagajna

V NADZORNI ODBOR so izvoljeni:

- Ferfolja Alfonz, OOZS TOZD Začimba
- Kleva Ana, OOZS TOZD Riba
- Cerne Jože, OOZS DSSS — Portorož
- Abram Stanislava, OOZS TOK Agraria-Koper
- Colja Hilda, OOZS TOZD Kras MPI Sežana

Dragica Mekiš

PREŠERNOVA DRUŽBA

RAZPISUJE

deset denarnih nagrad za najboljše poverjenike v letu 1986 v skupni vrednosti 360.000.— dinarjev

in VABI K SODELOVANJU

nove poverjenike — honorarne sodelavce za prodajo in zbiranje naročil za knjige.

K sodelovanju vabimo večje število honorarnih — predvsem mlajših in komunikativnih sodelavcev vseh poklicev, ki imajo radi lepe slovenske knjige in jih želijo širiti med bralec.

Poleg posameznikov v tovarnah, krajevnih skupnostih, knjigarnah, knjižnicah, šolah in drugih ustanovah lahko postanejo poverjeniki Prešernove družbe tudi osnovne organizacije sindikata, krajevne konference SZDL, društva in drugi, ki so pripravljeni zbirati naročila svojih članov.

Poverjeniki dobe za stroške svojega dela materialno nadomestilo, sorazmerno z vrednostjo zbranih naročil, najboljši pa prejmejo vsako leto še posebna priznanja in denarne nagrade.

Prijave pošljite na naslov:
PREŠERNOVA DRUŽBA,
LJUBLJANA, Opeksarska 4/a,
p. p. 9.

Milena Stanojevič, predsednica Konference OOZS DO »Droga« Portorož

Otvoritev odpremnega skladniča v Splitu

Na domačem trgu oskrbujemo potrošnike preko naših odpremnih skladničev. Skladnični prostori so več ali manj v najemu pri naših komitentih. No, po dolgem času smo tudi v naši DO začeli razmišljati o vlaganju investicijskega denarja v izgradnjo lastnega skladniča v Samoboru pri Zagrebu, vendar o tem druge.

Želimo vam predstaviti novo zgrajen skladnični prostor v Splitu, v katerega smo se preselili v letosnjem januarju.

Za skladnični prostor, ki smo ga imeli v najemu pri DO »Prehrana« smo dobili odgovod. Zato smo začeli iskati drugo rešitev. Priznati moramo, da smo napeli vse moči za rešitev tega vprašanja, saj ni bilo kaj dosti ponudb niti izbire. Pa vendar sta prišli v ožji izbor dve varianti. Nakup skladničnih prostorov, za kar ni bilo dovolj sredstev in tudi prostor je bil v naselju ali pa sovlaganje oziroma kreditiranje.

Odločili smo se za skupna vlaganje izgradnje novega skladniča. S predstavniki DO »Koteks« iz Splita, kateri so predvsem bili zaинтересirani za odkup surovih kož, smo se dogovorili tudi za sovlaganje, odnosno kreditiranje izgradnje novih skladničnih kapacitet v industrijski coni v Splitu. Dogovorili smo se za sovlaganje za izgradnjo novega skladniča, ki ga gradi DO »Koteks« s tem, da nam odstopijo 800 m² skladniča za dobo najmanj 10 let.

Obojestransko je bil podpisana SaS o združevanju dela in sredstev za večanje materialne osno-

ve dela in udeležbe v skupnem prihodku. S tem smo postavili temelj za dolgoročno rešitev odpremneg skladniča v Splitu. Na otvoritvi skladničnega objekta so se predstavniki obih DO dogovorili, da medsebojne odnose še poglobimo in razširimo tudi na druge dejavnosti, saj je »Koteks« trgovska DO.

Objekt je zgrajen ob železniški progi. Predvidena je tudi postavitev industrijskega tira do objekta. Manipulativni prostor pred skladničem je dovolj velik tudi za sprejem največjih kamionov. Zaposlenih je sedem delavcev, od tega vodja skladniča, knjižničarka, trije skladnični manipulantji in dva voznika tovornih vozil Zastava 4 T.

V tem skladniču želimo posodobiti manipulacijo z nakupom viličarja. S tem bi dosegli paletitiran način dela.

V tem kompleksu pa smo uredili tudi pisarniško-sprejemni prostor.

Uporabilj se bo za eventuelne sestanke, predvsem pa za sprejem in vodenje razgovorov z našimi kupci.

Z otvoritvijo tega skladniča smo ustvarili boljše pogoje za plasma naših izdelkov na tem področju, saj je skladnič dovolj veliko, da sprejme zadostne količine naših proizvodov za potrebe prodaje.

KNEP Brane

Priložnosti bo precej. Stabilizacija gospodarstva, zaostreni pogoji pridobivanja dohodka, še vedno v padanju družbeni standard ljudi — letosnje volitve in kongres — vse to daje sindikatu vrsto zahtevnih nalog.

NASLEDNJI PRISPEVEK JE: DOBRONAMEREN!

Samoupravna delavska kontrola – kdo ali kaj je to?

ALI LAHKO SAMOUPRAVNI DELAVSKI KONTROLI V NAŠI DO »DROGA« REČEMO »družbeno nadzorni organ«?

Na začetku že povem, da me pri tej mini anonimni anketi ni zanimalo, kako je s to rečjo v drugih DO... — še manj pa, da tudi druge ni nič boljše. Pa brez zamere.

V naših TOZD, TOK, DSSS (razen TOK Agraria) poteka dveletni mandat v prvem tromesečju tega leta. O ne-delovanju teh samoupravnih organov, izvoljenih z večino glasov vseh delavcev se domala nič ne sliši, ne govori, ne piše. Da vsaj nekoliko prekinemo ta molk, smo se odločili izvesti mini anonimno anketo.

Cilj je skromen ali pa ne — ugotoviti ali naše SDK poznamo, ali vemo, da so ne/aktivne — predvsem pa v razmislek pred novim mandatom samoupravnih organov.

V sleherno TOZD, TOK, DSSS smo poklicali direktorja, predsednika sindikata in predsednika SDK. Povprašali smo samo tole:

1. Ali vede, kdo je predsednik SDK v njihovi temeljni organizaciji?
2. Kolikokrat se je SDK sestala?

Zadeva, ki jo opisujem ni le žalostna — po svoje je tudi smešna. Namreč, ko sem se pogovorila z enim direktorjem, je le-ta hitro poklical drugega in ga opozoril, naj se pozanima, kdo je predsednik SDK v njegovi TOZD... — čes, da ga bo to nekdo spraševal. »Opozarjam« direktor je poznal ime »svojega« predsednika SDK, zelo mirno mi je zdriral, kar sem hotela vedeti... da je bil opozorjen sem zvedela kasneje, a vseeno je bilo kar smešno. Tretja oseba v tej »smešnici« (mimogrede predsednik ene od DPO) mi je zelo resno pogledal v oči in dejal:

»ALI NUJNO MORAŠ NAREDITI TO ANKETO?«

Kakšni so bili rezultati naše mini ankete?

POSLOVODNI ORGANI — direktorji:

- 5 direktorjev je ime predsednika SDK povedalo gladko in točno (eden od teh je bil predhodno opozorjen, da bo to vprašan!);
- 2 direktorja sta pohitela spraševat okolico in nato odgovorila pravilno;
- 1 direktor je neposredno odgovoril, da ne ve;
- 2 direktorja sta povedala nepravilno ime predsednika SDK;
- 2 direktorja sta povedala sicer točno ime, le da se imenovana predsednika s tem nista strinjala;

Od 6 članov KPO smo povprašali le 4, in sicer zato, da bi ostalo kaj upanja v dveh nepravilnih.

Torej od štirih članov KPO odgovora niso vedeli trije, eden pa

mi je dejal, da on ni! — Odgovorila sem mu, da tudi jaz nisem! Hec sicer mora biti, vendar...

Na vprašanje ali se je SDK sestala v svojem mandatu, so poslovodni organi odgovorili (tisti seveda, ki so za ime vedeli), da enkrat ali dvakrat.

Eden od direktorjev, ki mi je sicer povedal ime predsednika, a se imenovani predsednik ni strinjal, če da to on ni in je na dolgo in široko razlagal, kolikokrat da se je SDK sestala, kaj so vse obravnavali, vendar, da SDK ni učinkovita, da se ukvarjajo le z drobnimi zadevami...

Pri tem primeru želim povedati, da je tudi predsednik sindikata te TOZD odgovoril, da ni predsednik tisti, ki ga je imenoval direktor, kajti SDK se sploh ni konstituirala.

Ostaja nam vprašanje: s katerim organom je tov. direktor zamenjal SDK?

Predsedniki sindikata:

- 7 predsednikov sindikata je odgovorilo pravilno, kdo je predsednik SDK;
- 1 je odgovoril nepravilno;
 - 2 nista vedela;
 - 1 predsednik je pravilno povedal, da se SDK še ni konstituirala;
 - 2 predsednika sta bila žal, nedosegljiva.

Tudi predsedniki sindikata niso preveč zgovorni o delovanju SDK. Povedo, da so se sestali enkrat ali dvakrat, da so obravnavali rezultate gospodarjenja in konec!

Ena od predsednic sindikata mi je ogroženo dejala: Ježeš Marija, ali tega ne veš — kdo je predsednik SDK v našem TOZD?

Jaz že vem, ampak tebe sprašujem — ona ni vedela!

V eni TOZD sta tako direktor in predsednik sindikata enotno trdila, da je predsednik SDK ta in ta. »Obtoženi« je odločno odklonil, da on ni — po dolgem tavjanju sem le ugotovila;

Ugotovljeno je, da imamo že blizu 120 publikacij, ki obravnavajo samoupravno delavsko kontrolo iz najrazličnejših vidikov.

Odgovori predsednikov SDK:

- 8 predsednikov je vedelo, da so predsedniki SDK;
- 2 se nista strinjala, da sta predsednika, čeprav sta se v enem primeru zanj »izrekla« in di-

rektor in predsednik sindikata, v drugem pa samo direktor; izkazalo se je, da sta v zmoti bila direktorja in sindikat, ne pa predsednika SDK...

2 žal nismo mogli dobiti (enkrat na terenu, deljen čas, itd.).

Prav zanimiv je bil pogovor z enim predsednikom SDK, ki me je ostro kritiziral, ko sem mu dejala, da bo anketa anonimna. Rekel je, da moramo o tem javno in odločno spregovoriti. Njegova SDK se je na začetku redno sestajala. Potem so omagali: zakaj?

Zato, ker zmanjka znanja, moči, da o spodbudi koga drugega npr. DPO niti ne govorimo! Tudi v primerih, ko domnevaš, da je neka zadeva nepravilna — dobibš »primerno« obrazložitev in kaj potem? Trud je bil zaman. — Le kdo bi dolgo vztrajal? Skratka, ljudje omagajo. Rad bi delal, a vidi, da ne gre — zato je tudi proti anonimni anketi.

Eden od predsednikov SDK je dejal, da le-ta ne prejme nobene pobude od nikoder. Zgleda, kot da je vse v redu. Sam je pre malo seznanjen, enkrat je obiskoval seminar na občini.

V eni naši zelo »simpatični« TOZD — kamor vsi gremo radi na obisk! — je predsednik SDK vodil z mano takšen dialog:

— Na vprašanje kdo je predsednik je dejal, da mora preveriti — in ko je preveril (verjetno mu je šepnila tajnica, ampak ne morem trdit) je dejal, da je predsednik ON!

Glede delovanja SDK pa je menil, da jo lahko enotimo z znanim rekom: **KJER NI TOŽNIKA NI DOLŽNIKA.**

V nadaljevanju pa je menil, da jemlje stvari v celoti ali nič! Meni, če bi se SDK lotevala zadov do konca, bi sprožila tudi hude poslovne probleme — Na moje vprašanje, ali se mu ne zdi, da bi to vendarle morali enkrat narediti, je odgovoril, da je v to prepričan! In kdo bo to naredil, sem vztrajala?

SAMO RAZMERE, je dejal, ŠE TEŽJE RAZMERE V NASI DRUŽBI.

Predsednik SDK v naši DO je bil odločno nezgovoren.

Na vprašanje, kdo je predsednik, je dejal — jaz, kolikor se je sestala — Nobenkrat! Zakaj, sem vztrajala naprej — Nobenkrat in brez besed — je še pribil.

ZAKLJUČEK:

V poročilu družbenega pravobranilca samoupravljanja Koper je za delovanje SDK v delovnih organizacijah naše regije v letu 1984, med ostalim, rečeno tudi tole:

»Ugotavljam, da SDK niso dovolj zaživele, pri čemer je vzrok

iskati bodisi v neustreznih ne strokovnih sestavah komisij, pa tudi v tem, da ne dobre ustrezone podpore in pomoči DPO. Prav tako je pobud komisijam SDK premalo, pri čemer je vzrok tudi v kasnejšem šikaniranju delavcev, ki se obračajo na družbenega pravobranilca samoupravljanja. V letu 1985 bo nujno več sodelovanja s komisijami SDK in vzpodbujanja pri njih nadzoru nad zakonitim izvajanjem samoupravnih sprejetih odločitev v OZD...«

Morebiti bi pa vendarle bilo dobro, da nas rezultati ankete — neprjetno presenetijo?!

Ali pa...?

Anonimno:
Dragica Mekiš

Srečanje dopisnikov

UREDNIŠKI ODBOR GLASILA »TIMAV« JE ZADNJEGA FEBRUARJA ORGANIZIRAL SREČANJE DOPISNIKOV V GLASILU TIMAV IN NAŠ GLAS.

Udeležba je bila več kot skromna. Zlastno je, da se srečanja niso udeležili niti vabiljeni predstavniki sindikata, ne poslovodni organi. Za našo delovno organizacijo sta »čast« reševala ena sama dopisnica ter predsednik KPO, tov. Miran PETRINJA, ki sta se edina udeležila srečanja. KRITIČNO je izvenelo, da se srečanja ni udeležila niti glavna in odgovorna urednica NAŠEGA GLASU.

Ne glede na to, so prisotni v dveurni razpravi razčlenili vrsto, sicer že dobro znanih ovir, ki so nam vsem skupaj napotili, da bi delovni ljudje bili čim boljši in seveda pravočasno — obveščeni!

Ze znano dejstvo je zopet stopolilo na površje — odgovorni za posredovanje informacij v objavo tega ne počno! Druga ugotovitev, nič manj pomembna — sindikat bi moral sproti ugotavljati pomajkljivosti v sistemu obveščanja oziroma ZAHTEVATI pravočasne in objektivne informacije.

Osrednja odgovornost ostaja na Uredniških odborih. Ti so v prvi »bojni« vrsti in tudi v prihodnjem bomo obveščeni toliko in tako kot se bodo potrudili ravno Uredniški odbori.

Srečanja dopisnikov naj bodo tudi v prihodnjem. Namenjena so usposabljanju za pisanje v **naša glasila**, sta med ostalim poučila tudi gosta srečanja — tov. Dušan REBOLJ in Peter ŠTEFANIČ iz Delavske enotnosti v Ljubljani.

Navsezadnje, tudi pri obveščanju delavcev se stvari vendarle premikajo, vrtijo — enkrat boljše, drugič slabše — a vendarle.

Dragica MEKIS

ARGO V PRETEKLEM LETU

Nekoč je nekdo izmed nas napisal: »TOZD ARGO je sicer v marsičem v prednosti pred ladjo Argo« — ladjo neustrašnega puščevalca Jazona, o katerem govori starogrška bajka, »ko je namreč Jazon zašel z morja in pričel pluti po rekah, ni imel pojma, kam ga nese; za ARGO pa se dobro ve, kam pletev.«

V kolikor bi danes primerjali TOZD ARGO z ladjo Argo, TOZD ne bi imela teliko prednosti, saj smer njenega razvoja ni dovolj jasna. S poslovanjem TOZD ter s težavami, ki se se srečevali delaveci ARGA v preteklem letu, sem se seznanila v pogovoru z direktorjem TOZD tov. KOKALJEM.

Kljub temu, da podatki o dosegenu proizvodnji v TOZD v letu 1985 prikazujejo presežek plana (za 2 odstotka) je tov. KOKALJ izrazil nezadovoljstvo glede same proizvodnje. Plan proizvodnje so v ARGU res presegli, toda na račun izredno povečanega izvoza juh v SZ, saj so namesto planiranih 500 t izvozili 1.435 t juh.

Kaj to pomeni? To daje TOZD določeno nesigurnost. Plan proizvodnje za domači trg (razen paradižnikovega koncentrata) je bil dosežen le 75 procentno, izvoz na VZHOD pa ni zagotovljen tudi v bodoče. Ta zavisi od pogodb, ki jih zunanjetrževska podjetja sklepajo z Rusijo kot blagovno menjavo.

Težave, s katerimi se srečujejo v ARGU, so težave, ki pestijo vse predelovalce hrane v Jugoslaviji in so kompleksnega značaja.

V lanskem letu v ARGU ni primanjkovalo surovin, toda njihove cene in cene embalaže so rasle prehitro, da bi jih prodajne cene proizvodov dohitvale. S povišanjem le-teh pa tudi ne bi bilo konec težav. S pretiranim povišanjem cen bi se poraba proizvodov na trgu zmanjšala, zaloge bi se zvečale, zmanjšala bi se proizvodnja.

Da so težave številne in zapletene dokazujo ogromne obresti, ki jih morajo v TOZD plačevati na zaloge surovin in gofovih izdelkov ter embalaže, ki jo mora TOZD nabavljati v večjih količinah, ker jih izdelovalec v manjših količinah ne proizvaja. Prav tako so neizbežne zaloge sezonskih surovin, ker le-te zagotavljajo kontinuiteto proizvodnje in možnost prilaganja potrebam trga (za primerjavo: v lanskem letu so v 9-mesecih obresti znasele 10,5 odstotka celotne realizacije, osebni dohodki za 5,5 odstotka celotne realizacije).

Neenakomerna proizvodnja (v določenih mesecih je več dela) in s tem premeščanje delavcev iz ene proizvodne linije na drugo, negativno vpliva na produktivnost, ker se mora delavec prilagajati novi situaciji.

Poleg tega se v ARGU vse bolj srečujejo s problemom zaposlovanja novih delavcev. Stare delavke odhajajo v pokoj, mladi pa iščejo delo tam, kjer so pogoji boljši. Tako se v ARGU zaposlujejo letaki, ki nimajo drugih možnosti, to so predvsem nezaposleni delavci iz drugih področij in so brez stanovanja.

Problemi pa niso le proizvodnega značaja. Tov. KOKALJ je poudaril, da številne težave izvirajo iz nepovezanosti TOZD z DSSS. Dejal je: »TOZD ima malo vpliva ali skoraj nič na delovanje posameznih služb. Reakcije so počasne, z združevanjem raznih dejavnosti pa je pozornost DSSS usmerjena na tisto TOZD, kjer je

to nujno potrebno, ostale TOZD pa zanemarja.«

Tov. KOKALJ je navedel primer prodaje KETCHUP-a — tekočega dodatka jedem, ki ga proizvajamo edini v Jugoslaviji: v letu 1984 je proizvodnja KETCHUP-a v primerjavi z letom 1983 porasla za 50 %, v letu 1985 pa je bila za 20 % nižja kot v letu '84. Vzrok za tak porast proizvodnje v letu '84 je bil verjetno v tem, da je to leto na trgu primanjkovalo paradižnikove mezge. V planu za leto '85 je bila predvidena večja agresivnost pri reklamiranju, seznanjanju potrošnikov z uporabnostjo tega proizvoda, od vsega tega pa ni bilo ničesar storjeno, kar je seveda vplivalo na manjšo prodajo in na pad proizvodnje.

Prav tako je premalo agresivnosti pri reklamiranju juh. Pogem argo-juhe je še vedno močan tako, da bi z večjim propagiranjem dosegli večjo prodajo na domačem trgu in ne samo 170 t, kolikor jih danes gre v prodajo.

V TOZD smo dosegli določeno kvaliteto izdelkov, dovolj dobro, tudi pri izdelavi napitkov za avtomate, zato je izdelan tudi program predstavitve napitkov na trgu, ki pa še ni realiziran.

V letu 1985 ni bilo težav s preskrbijo paradižnikovega koncentrata, zato je bila proizvodnja skoraj enkrat večja kot v letu 1984, ko je primanjkovalo paradižnika.

TOZD ARGO se je, ravno zaradi redne oskrbe s surovino, vključil v program pridelave industrijskega paradižnika, ki ga je sprejela TOK AGRARIA. Odločili smo se za sofinanciranje nabave nove linije za predelavo svežega paradižnika v PODRAVSKI Umag.

Smatrali smo namreč, da na slovenskem in hrvaškem delu Istre zadostuje ena linija za predelavo, postavitev dveh linij na tako kratki relaciji bi bila nesmiselna in izredno nerentabilna.

Pri podpisovanju aktov o sofinanciranju linije je bilo dogovorjeno, da bo do leta 1990 TOK AGRARIA zagotovila za predelavo 8000 t industrijskega paradižnika. V kolikor pa bodo plani realizirani tako kot sedaj, pa je vprašanje, če so sredstva smotorno vložena.

TOK AGRARIA je za leto 1985 namreč planirala pridelati 2000 t industrijskega paradižnika za predelavo. Dejansko pa je bilo predelanega le 720 t, od tega pa komaj polovico industrijskega paradižnika. Res je, da je bila v letu 1985 izredna suša, ki je povzročila manjši pridelek, v ARGU pa so prepričani, da le ni bil ves pridelan paradižnik predan TOK-u, oz. v predelavo.

Plani tehnološke sanacije in razvoja TOZD ARGO se vključujejo v družbeni plan občine Izola, v katerem se predvideva, da

bi se po letu 2000 TOZD preseila iz lokacije, na kateri se danes nahaja, v mestno-industrijsko cono. Do tega leta pa bi tovarno obnavljali le parcialno. Tako se v okviru IPR, v sodelovanju s TOZD ARGO, pripravlja program obnove celotnega oddelka juh, in sicer prostorsko in tehnološko. Program naj bi bil zaključen v letošnjem letu. Zaradi priprav na tehnološko sanacijo, ki naj bi bila izvedena v srednjoročnem obdobju, v ARGU trenutno ne razmišljajo o novih proizvodnih programih, ki zahtevajo večje investicije.

V preteklih letih so v TOZD gledale na možnosti, ki jim daje postrojenje za izdelavo KETCHUP-ov že predlagali razširitev proizvodnje na zelenjavne prelive. Toda zaradi križanja interesov

TOZD in DO — IPR, ki je na podlagi tržnih raziskav zagovarjala prehod, oz. razširitev proizvodnje na sladke prelige, niso bili omenjeni predlogi realizirani. V TOZD so mišljena, da bi bili solatni prelige za trž veliko bolj interesantni od sladkih zato, ker podobnih na domačem trgu niso (sladke prelige izdeluje EM-BA).

V dolgoročnih planih razvoja TOZD ARGO je predvideno, da bi v TOZD prešli tudi na predelavo ovčjega mesa. Tržne raziskave še niso bile opravljene, zato se v TOZD nočelo odločiti za ta program, ker ni raziskan niti plasman ovčjih izdelkov niti surovinska baza. Potreben bo le uskladiti interes, kajti, kot je zaključil tov. KOKALJ, že pri nekem proizvodu ni usklajenosti med TOZD in DO o njegovem razvoju, proizvodnji in prodaji, potem tak proizvod ne more uspeti.

Pripravila: MAJDA VLACIĆ
MARTIN KOKALJ

O nakupu stanovanj

V naših samoupravnih aktih, t.j. Pravilniku o reševanju stanovanjskih zadev TOZD, TOK in DSSS je določeno, da na podlagi določil Zakona o pogojih za odpredajo stanovanjskih hiš in stanovanj v družbeni lastnini, se lahko odprodajo stanovanja oziroma stanovanjske hiše, ki so v lasti temeljne organizacije, delavcem v delovnem razmerju ali drugim osebam, če je to v interesu temeljne organizacije.

Sklep o razpisu javne dražbe, ki se sprejme na pobudo imetnika stanovanjske pravice, sprejme delavski svet TOZD—TOK oz. DSSS ter določi izklicno ceno in prodajne pogoje.

Za delavce zaposlene v DROGI, ki želijo odkupiti stanovanje, so pogoji za odplačilo naslednji: osebni polog ne sme biti nižji od 25 % prodajne cene stanovanja in ga je treba poravnati v roku 30 dni po pravnomočnosti kupne pogodbe, ostali del zneska pa lahko delavec-kupec obročno odplačuje. Doba odplačevanja je do 20 let s 5 % obrestno mero s tem, da se po 5-ih letih odplačevanja meseca anuiteta zviša za 12 % in s tem ustrezeno skrajša doba odplačevanja posojila oziroma kupnine.

Kupec, ki ima stanovanjsko pravico, oziroma stanuje v našem stanovanju in ne združuje delo v naši delovni organizaciji, mora celotno kupnino plačati v 60-ih dneh od dneva pravnomočnosti kupne pogodbe.

Možnost odkupa stanovanja imajo tudi delavci, ki so se upokojili v naši delovni organizaciji. Za te kupce so pogoji odplačevanja naslednji: 50 % kupnine mora kupec poravnati takoj po nastopu pravnomočnosti pogodbe, ostali del pa lahko poravnava najpozneje v roku dveh let s 5 % obrestno mero.

Vsi stroški prodaje stanovanja bremenijo kupca.

V letu 1985 smo do meseca avgusta prodali štiri stanovanja, ko pa je bila sprejeta spremembra in dopolnitev Zakona o davku na promet nepremičnin, objavljena v Uradnem listu SRS št. 27 z dne 26. 7. 1985, je zanimanje za odkup stanovanj zelo porastlo.

Sprememba in dopolnitev tega zakona določa naslednje: »Ce gre za prvo prodajo stanovanjske hiše ali stanovanja kot posameznega dela stavbe občanu, se prizna oprostitev davka na promet nepremičnin pod pogojem, da kupec oziroma njegov zakonec nista lastnika vseljive stanovanjske hiše ali stanovanja, katerega površina presega 120 kvadratnih metrov.«

Pregled izvršenih pestopkov prodaje stanovanj DO DROGA v obdobju september '85—januar 1986

TOZD »Blagovni promet:« 6 trisobnih, 1 dvosobno, 1 enosobno

DSSS: 1 štirisobno, 2 trisobna, 1 enosobno

TOZD »Začimba:« 2 trisobni stanovanji

TOZD »Vinakoper:« 2 stanovanji

TOK »Agraria:« 2 stanovanji

TOZD »Riba:« 3 stanovanja

TOZD »Delamaris:« 5 stanovanj

V vseh primerih so bili kupci dotedanji imetniki stanovanjske pravice.

Za primer naj navedemo, da je v stanovanjski fond TOZD BLAGOVNI PROMET s prodajo 10-ih stanovanj v letu 1985 priteklo cca 12.700.000,— din in bodo na razpolago v letu 1986, v stanovanjski fond DSSS pa s prodajo petih stanovanj cca 6.000.000 din.

Zanimanje za odkup upada, saj je povprečna gradbena cena za kvadratni meter stanovanja, katero odloča z odlokom vsake leto posamezna občina, v zadnjem četrtletju leta 1985 porasla za 1,9656 %. Kaj je to pomenilo v piranski občini? Za leto 1985 je bila določena povprečna gradbena cena stanovanja din 44.475,— z upoštevanjem korekcije cene z indeksom podražitve 1,9656 pa je ta znašala ob koncu leta 1985 din 87.420,—.

S prodajo stanovanj se v stanovanjski fond TOZD vrne vsaj del sredstev, s katerimi se skuša pomagati tistim delavcem, ki nimajo rešenega stanovanjskega problema, teh pa je iz leta v letu več.

Marija BRATINA

Problematika tržnega komuniciranja

Tržno komuniciranje kot sestavni del marketinške funkcije, oz. ožje opredeljeno Pospeševanje plasmaja in ekonomska propaganda ima tudi v naši DO samo en cilj — pridobiti naklonjenost potrošnika. Pri opravljanju te dejavnosti opravljamo aktivnosti preko katerih naša DO želi, da bodo njeni proizvodi znani potrošnikom in sicer preko koriščenja komunikacijskih medijev, ter osebnim in neosebnim prepričevanjem s ciljem, da se zagotovi povpraševanje po naših proizvodih.

Pri ekonomski propagandi, koristimo predvsem sledeče posrednike naših sporočil:

- televizija
- radio
- oglašni prostori v revijah in časopisih
- katalogi
- reklamni material (značke svinčniki, bloki) ...

Pri pospeševanju plasmana koristimo predvsem sledeče možnosti:

- nastope na sejmih doma in v tujini
- prezentacije in degustacije (hoteli, šole, množične prireditve, trgovine...).

Pri optimalnem in racionalnem delovanju tega dela marketinške funkcije, moramo znotraj DO zagotoviti nemoteno delovanje ostalih funkcij (nabava, proizvodnja, prodaja, distribucija), da lahko zagotovimo uspešnost posameznih akcij.

Pri oblikovanju odločitev o posameznih akcijah za določene proizvode v DO, velja predvsem za proizvode za katere smo ugotovili možnost večje prodaje, zagotovili surovine in embalažo, proizvodne kapacitete ter spoznali, da bi lahko z reklamno akcijo bistveno vplivali na odločitev potrošnika, da sega po naših proizvodih, največkrat znotraj DO in TOZD naletimo na težave pri določanju višine finančnih sredstev potrebnih za izpeljavo akcije Ekonomsko propagande. Razumljivo je, da se v sedanjih pogojih gospodarjenja — inflacija, visoki stroški materialov rast odivisnih stroškov... vedno teže odločamo za dodatna vlaganja, katerih efekt je najtežje oz. najlažje merljiv. Vendar je skrajni čas, da pri razmišljanjih o EP začnemo govoriti o investicijah v tržišče in potrošnike.

Morda nekaj besed o strategiji komuniciranja naše DO.

Pri oblikovanju sporočil smo se predvsem usmerili na eno — proizvodi prihajajo iz Droga Portorož s ciljem:

- učvrstitev imagea (dobrega imena) DO
- vzbuditi interes za ostale proizvode Droga Portorož
- prepričati potrošnika o kvalitetnih in zanimivih proizvodih.

Največji problem pri izvajanjiju EP akcij je planiranje stroškov po TOZD, kajti upoštevati moramo akumulativnost posameznih TOZD in njenih proizvodov. Posamezne TOZD se težko odločijo nameniti večja sredstva za EP, zato je premik za obdobje 1985 do 90 — 0,5 % od skupnega prihodka velik napredok, kajti vlagali bomo lahko v pospeševanje prodaje proizvodov kateri kratkočrno niso »vlečni konji« vendar bodo dolgoročno postali.

Nekaj podatkov o cenah EP 86:

- predvajanje na TV (10' oz. 30' film) 30 — 60.000,00 din
- predvajanje radio 1 × 2.000,00 din
- oglas v reviji oz. časopisu 200.000 — 300.000 din

Akcija katera naj bi imela učinkovit in opravičila vlaganja mora trajati vsaj 45 dni; kar za področje SFRJ pomeni:

- 6 TV studijev
- 6 radio studijev
- cca 20 revij in časopisov
- Planirane akcije:
 - TV — 1 × dnevno × 45 dni (SFRJ)
 - radio 2 × dnevno × 45 dni (SFRJ)
 - oglasi — tedensko — 16 × 10 revij
 - dnevnik — 6 × 20 dnevnikov
 - TV — 20' film SFRJ 18.000.000,00
 - radio — SFRJ 1.800.000,00
 - oglasi — SFRJ 3.200.000,00
- 23.000.000,00

Prepričani smo, da bomo z novim načinom financiranja ekonomske propagande lahko uspešnejši, kajti sredstva bomo poizkušali vložili v 3—4 močne akcije letno in s tem dosegli opazne premike v plasmanu naših proizvodov.

Član KPO za marketing in blagovne tokove
Alfonz Eferl

Predstavitev vin — letnik 1985

Dne, 17. 1. 1986 smo v kleti TOZD VINAKOPER predstavili vsa vina letnik 1985.

Tiskovne konference so se udeležili predstavniki slovenskih časopisnih hiš in predstavniki Radia Koper.

Namen konference je bil:

- predstavitev vin letnik 1985
- zdravilni učinki rdečih vin
- »kultura pitja«.

Ob strokovni razlagi enologa smo poizkušali vsa vina TOZD VINAKOPER Malvazijo, Rosé, Merlot, Cabernet, Refošk.

Ugotovljeno je bilo, da so vina letnika 1985 ena boljših v zadnjih desetletjih.

Poleg odlične cvetlice in bogate barve jih odlikuje harmonična kislina, izredna polnost in značilna sortnost.

Spregorili smo o koristnosti pitja vin, ki je bilo predstavljeno na »12. Mednarodnem sejmu vinske opreme« v Milanu med 12. in 17. novembrom 1985. Dne 15. novembra je bila v okviru sejma okrogla miza na temo: »Vino in zdravje — beseda zdravnikom«.

»Vino ni enostavna alkoholna sestavina proizvedena s fermentacijo sladkorjev v grozdju. Vino je sestavina bioloških substanc,

razen vode, alkohola, glicerina, B vitaminov, vitaminov C, mineralnih elementov: vode, kalcija, kalija, magnezija, fosforja, železa ... Poseben pomen polifenolov — v veliki meri zastopani v rdečih vinih — vsebovani pigmenti antocianov, tanini...

V teh polifenolih so bile odprtite vsebnosti baktericidov, vitaminoval, ki ščitijo kapilarje in antiholisteroli.

Posebne raziskave so pokazale, da je v vinu čez 400 organskih in anorganskih sestavin.

Dr. BUSINCO ugotavlja, da dva, tri kozarce vina ob jedi ugodno vplivajo na prebavo in pretok krvi.

Doktor THORNTON s klinike iz Bristolja ugotavlja: »Z raziskavami so prišli do spoznanj, da je zaželeno popiti pol litra vina

na dan ob obedih (jedeh), kar povečuje v krvi prisotnost lipoproteinov, ki preprečujejo nastanek holerola in prečiščujejo kri.«

Vsekakor pa nam mora biti jasno: »Pravilno trošiti vino in v primernih količinah, pomeni več zdravja in ugodnega počutja.«

MAKLIČ Ivan

IZ NAŠEGA ZIVLJENJA

Sem zakrnjen samec. Priznam. Ampak, če bi mi delovna organizacija »Droga« dodelila vsaj eno družinsko stanovanje — niti ne dveh! Če bi mi financirala fantovščino — pa tudi če ne v romantičnem obmorskom ribjem lokaluh med oljkami — bi se hitro oženil! In po novem porodičnem — bi še kakšnega državljanu rodil! Prisežem!

Zakrnjeni samec

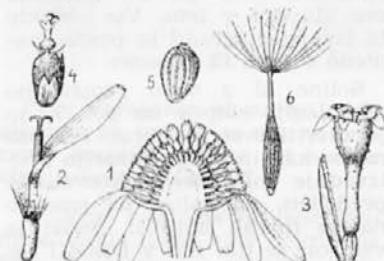
Kratek pregled zdravilnih rastlin iz družine košaric (Asteraceae)

Odkup prodaja in predelava zdravilnih zelišč je pomembna dejavnost DO DROGA, saj zajema tri TOZD (Sudest, Gosad in Začimba). Opraviti imamo z velikim izborom zelišč, tako po številu vrst, kot po količinah. Med vsemi vam predstavljamo le eno skupino.

Začel bi z družino KOŠARIC (ASTERACEAE), ki je po številu vrst (20.000), najštevilnejša med dvokaličnicami. Mednje so dijalo znane in uporabne rastline. Naj navedem le nekatere: arnika, kamilica, regrat, rman, pelin, planika, sončnica, marjetica, artičoka.

To so eno, dvo ali večletna zelišča, redkeje polgrmi z mlečnim sokom ali pa brez. Razširjene so po celi svetu. Značilen je cvet KOŠEK, ki je sestavljen iz več cvetov (socvetje), daje pa videz enega samega. Cvetovi v socvetju so različno oblikovani

- cevasti (dvospolni)
- jezičasti (enospolni ali sterilni)

1. prerezana glavica s cevastimi in jezičastimi cvetovi. 2. dvospolni jezičasti cvet. 3. ženski cevasti cvet. 4. cvet sončnice. 5., 6. plod.

1. CEVNICE (Tubuliflores)

- cvetovi v socvetju so cevasti ali tudi jezičasti
- nimajo mlečnih cevi, pogosto pa imajo oljne žlezde

Primeri: arnika, rman, planika, marjetica...

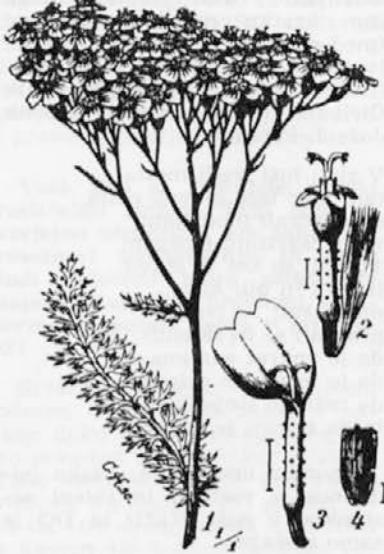
2. JEZIČNICE (Liguliflores)

- v socvetju samo jezičasti cvetovi
- prisotne mlečne cevi, zelo redko pa oljne žlezde

Primeri: regrat, cikorija, artičoka...

Večina vrst spada v poddružino cevnice (Tubuliflores).

PREGLED POSAMEZNIH ZELIŠČ

NAVADNI RMAN (Achillea millefolium L.)

Ostala slovenska imena: jermanec, arman, armanc, škorocelj, mezinec, škorotec, romančet...

- Uporabljamo cvetočo rastlino — Herba Millefolii.

Raste po travnikih, ob poteh, ograjah in njivah — po vsej Sloveniji. Cveti od junija do novembra.

Učinkovine: eterično olje (vsebuje azulen) čreslovine grenački glikozid

Delovanje in uporaba: AMARUM, STOMACHICUM, AD-STRINGENS CHOLERETICUM — pri prebavnih motnjah in krčah — zaustavlja notranje krvavitve — celi rane

ARNIKA (Arnica montana L.)

Ostala slovenska imena: sv. Antona roža, kokovičnik, svetlica, hribovski primožek, materinski koren, volčji zob...

Uporabljamo cvet in koreniko (Flos Arnicae, Rhizoma Arnicae).

Raste na zakisanih travnikih, visokih barjih in gmajnah od nižine do visokogorskega pasu po vsej Sloveniji. Cveti od maja do avgusta.

Učinkovine: eterično olje grenčica (arnicin) flavoni inulin

Delovanje in uporaba: pri udarninah, zmečkaninah, ozeblinah, — pri revmatičnih obolenjih in ranah — draži kožo in s tem pospeši prekravavitev — zdravi obolenja dlesni in ust (grgramo)
Opozorilo! Notranje ne uporabljati!

ZLATA ROZGA — (Solidago virgaurea L.)

Ostala slovenska imena: trebušovka, zlatnica, zlata palica, zlata šiba, poganska trava...

- Uporabljamo cvetočo rastlino — Herba Solidaginis.

Raste na kamnitih in grmovnatih mestih, na posekah, nasipih, po vsej Sloveniji. Cveti od avgusta do oktobra.

Učinkovine:

Saponini
grenčine
flavonoidi
eterično olje

Delovanje in uporaba:

DIURETICUM

Odvaja seč pri akutnih vnetjih ledvic ali mehurja

NAVADNI POTROŠNIK (Cichorium intybus L.)

Ostala slovenska imena: cikorija, jedrik, cikurka, petrovčnik, ... itd.

Uporabljamo liste in korenino — Folia in Radix Cichorii. Raste ob poteh in cestah, na nasipščih, travnikih, po vsej Sloveniji. Cveti od julija do oktobra.

Učinkovine:

grenčine
inulin

Delovanje in uporaba:

TONICUM, STOMACHICUM,
— vzbuja tek in pospešuje prebavo
— pražene korenine kot kavin nadomestek

PRAVI PELIN (Artemisia absinthium L.)

Uporabljamo cvetočo rastlino — Herba Absinthii.

Raste po suhih travnikih, kamnitih pobočjih, nasipih, po vsej Sloveniji.

Učinkovine:

Grenčine (absintin)
eterično olje (vsebuje strupeni tujon)

Delovanje in uporaba:

— pospešuje prebavo in izločanje žolča
— blaži krče
— proti črevesnim parazitom
Opozorilo! Notranje ne uporabljati zaradi tujona!

VRTNI OGNJIČ (Calendula officinalis L.)

Ostala slovenska imena: meseček, babji prstanec, ognjec, ringel...

- Uporabljamo cvetove — Flores Calendulae.

Gojimo v vrtovih, po vsej Sloveniji. Cveti od maja do septembra.

Učinkovine:

eterično olje
saponini
grenčine (calandin)
karotenoidi

Delovanje in uporaba:

SPASMOLYTICUM, CHOLE-RETICUM, DIAPHORETICUM
po učinkovinah podobna arniki, uporabljamo samo zunanje, zdravi vnetja, kožne tvore, udarne in rane.

KAMILICA (Matricaria chamomilla L.)

Ostala slovenska imena: prava kamilica, gomoljica, maternjak, vonjavka, mrvca, kamenika...

Uporabljamo cvetove — Flos Chamomillae.

Raste gojeno ali pa na obdelanih tleh, ob poteh, na grobljih, po vsej Sloveniji. Cveti od maja do septembra.

Učinkovine:

eterično olje (vsebuje azulen in bisabolol)
flavonoidi
grenčine
kumarini

Delovanje in uporaba:

SPASMOLYTICUM, CHOLA-GOGUM, ANTISEPTICUM, CAR-MINATIVUM
— blaži bolečine in pomirja
— zavira in preprečuje vnetja kože in sluznice
— uporabljamo pri želodčnih čirih in katarju želodčne sluznice

REGRAT (Taraxacum officinale Weber)

(Nadaljevanje na 8. str.).

(Nadaljevanje s 7. str.)

Ostala slovenska imena: žoltenica, smoliča, mlečec, jajčar, radička, žentenie, mleče, regvat, farška, plata...

Uporabljamo liste in korenino (Folia in Radix Taraxaci).

Raste po travnikih, ob poteh, po vsej Sloveniji. Cveti od aprila do oktobra.

Učinkovine:
grenčica (taraxacin)
inulin
čreslovina

Delovanje in uporaba:
STOMACHICUM, CHOLERETICUM, AMARUM, TONICUM, DIURETICUM
— pospeši delovanje prebavnih organov
— pospeši izločanje žolča
— pospeši izločanje vode (seča)

NAVADNI LAPUH (Tussilago farfara L.)

Ostala slovenska imena: podbel, kopačica, lepiš, lapušček, konjska stopinja, oselsko kopito...

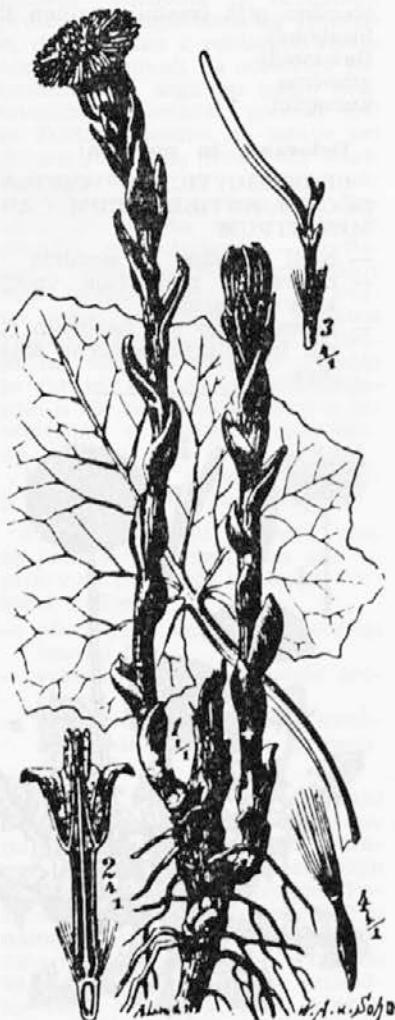
Uporabljamo liste — Folia Ferrariae.

Raste na vlažnih tleh, nabrežjih, vlažne šoteske in groblje, po vsej Sloveniji. Cveti od februarja do aprila.

Učinkovine:
sluz
čreslovina

Delovanje in uporaba:
MUCILAGINOSUM
proti kašlu

Opozorilo! Daljše uživanje ni priporočljivo!

Pripravil:
Rusjan Jadran

SOLINE - DA ALI NE

Pričetki solinarstva v Portorožu segajo v XII. stoletje. Vse od takrat do danes so se soline z večjo ali manjšo intenziteto razvijale, edvisno od družbenoekonomskih pogojev. Ko je bila potreba po pridobivanju soli večja, so bile aktivnosti v solinah večje, polja so se čistila, ko pa se je potreba po intenzivnosti prizvodnje manjšala, so se pojavila opuščala in sta se na njih pričeli razvijati flora in favna, značilni za to »slano« področje.

Tehnološki razvoj je bil počasen, nekaj stoletij ga skoraj ni bilo. Prve premike v tehnologiji solinarstva v Portorožu zasledimo v 14. stoletju, ko so prešli na paški naprednejši način pridobivanja soli. Tak ali le malo spremenjen se je ohranil vse do današnjih dni. Ena najbolj vidnih sprememb v letih po vojni je zamenjava vetrnic z električnimi črpalkami. V sedanjem času pa lahko zopet govorimo o veliki prelomnici, v svetu sploh pa tudi že v Jugoslaviji. Ne gre več za način, pri katerem smo v veliki meri odvisni od vremena. To odvisnost mora zmanjšati moderni način, obenem pa odvzeti izredno težka fizična dela. Gre za to, da v določeni fazi obdržimo klasično koncentriranje vod, ko pa njihova gradacija doseže koncentracijo, ki ustrezja industrijski predelavi se vodi postopek kristalizacije s pomočjo »tehnike«, ne pa s soncem in vetrom ter žljastimi rokami.

Na omenjeni industrijski način predelave morske soli so že prešli proizvajalci soli v Ulcinju in na Pagu. Treba pa je vedeti, da je predelava kamene soli v Kreki prav tako že modernizirana. Nov način predelave je omogočil porast kvalitete soli, tako v smeri čistosti kot manjšega odstotka vode v končnem izdelku (namesto 3 — 6 % vlage, je 0,5 %). Posledica teh faktorjev bo vsekakor tudi v doglednem času sprememba zakonodaje, ki bo precizirala, glede na nove tehnično tehnološke možnosti, tudi višje zahteve za prehrambeno sol. Ne vemo kdaj to bo, najbrž pa ni več daleč. Z našo soljo, pridobljeno na klasični način, najbrž ne bomo več v skladu z novimi zahtevami. Zato smo se pospešeno lotili priprave vse potrebne dokumentacije, da bi posodobili proizvodnjo soli, karor to delajo razvitejši in da zadržimo dohodek — »kruh«, ki ga je ta beli »element« dajal skozi stoletja ne samo delavcem v solinah, ampak tudi družbi. Ne da se prezreti dejstva, da se je skozi stoletja v Piranski občini gradilo predvsem s »solinarskim« denarjem.

Posodobitev z vklapljanjem tehnike je brez strokovne razlage zvenela nekoliko brutalno. Češ DROGA-SOLINE bo gradila tovarno. Pod tovarno pa si pred-

stavljam dim, umazanijo, saje, olje, nekateri pa celo zapleteno kemično industrijo. Ni tako hudo! V nekaj besedah bi predstavil tehnologijo nove predelave.

Predkoncentrirane vode spravljamo v bazene, ki se oblikujejo na solinah iz materiala, ki je že tam s tem, da se notranji del bazenov obloži z enostavno zloženim kamnom (skalomet). To vodo (od 18 — 22 Bé) vodimo v predelavo, se pravi na kristalizacijo. Pri kristalizaciji gre za fizikalni proces, kjer s pomočjo pritežkov in vakuuma ustvarimo pogoje, pod katerimi voda odpriamo in povzročimo rast kristalov. Gre za to, da se izloži iz slanice še natrijev sulfat, ki bi sicer motil cel tehnološki proces. Iz kristalizatorjev sol svojo pot nadaljuje skozi centrifuge na sušilnico in od tu jo vodimo v skladišče ali na pakiranje.

Tako izgleda v skopih besedah opis postopka, ker pa vem, da s tem ni dana popolna predstava, bom skušal navesti še nekaj podatkov, ki vam bodo gotovo veliko bolj razblistri predstavo. Da lahko dosežemo kristalizacijo, je treba dovajati energijo, in sicer v obliki pare, ki pa ji pomaga termokompresor. Gre za to da, če bi bil postopek brez termokompresorja, bi vedno znova procesu moral dovajati novo paro, kajti kot je znano, se energija stalno troši in se izgublja skozi delo. No s termokompresorjem pa del pare, ki ne more več opravljati dela, s kompresijo dvigemo na višji nivo in jo vrnemo v proces. V celotni proces pa dodajamo na novo le del nove pare. Za obratovanje celotnega postrojenja kristalizacije potrebujejo cca 800 kg pare na uro (velikost kotlovnice kot MLEKARNA DEKANI). Gorivo za kotlovnico je plin butan propan; le-ta je izbran zaradi čim večjega varovanja okolja. Celotni proces potrebuje tudi električno energijo, in sicer cca 1 MW. Za pranje soli potrebujemo 2 m³ pitne vode na uro in za hlajenje procesa 15 m³ morske vode na uro. Iz tovarne se vodi solnica, ki ji je odvzeta sol, ostale soli oz. kloridi pa so prisotni kot v morski vodi. To kar prihaja iz kristalizacije se vodi v naše že napravljene naravne bazene, kjer se ohladi na po zakonu predpisano temperatu-

ro do 4°C nad temperaturo morja in potem vodi v morje.

Morda še o tem, kako objekt izgleda.

Vse postrojenje nosi armirano-betonks konstrukcijo, v predelu kristalizatorjev je višina 16 m (kot manjši stolpič v Luciji). Energetski blok, kot pri vseh objektih širok naše domovine, zajema kotlovnico trafo postajo in tank za gorivo (butan-propan). Pri glavnem objektu je del zgrtega objekta, kjer so merilni instrumenti ter prostor za potčitek in malice delavcev ter dve pisarni. Vse skupaj je postavljeni na platoju, ki meri 50 × 30 m in hortikulturno urejeno — zelenje in dreves.

Ta moderna kristalizacija je predvidena z minimalno kapaciteto 12600 t na leto, ob tem, da še vedno dela klasična kristalizacija. Na tej novi tehnologiji bo zaposleno cca 20 ljudi in treh izmenah, delo pa bo potekalo cca 210 dni v letu. Vse objekte bi izvajalec zgradil in predal namenu v roku 18 mesecev.

Soline bi z novo proizvodno tehnologijo stopile na pot, ki jo je razviti svet že ubral. Pri nas nismo kasnili, modernizacijo proizvodnje soli smo načrtovali že pred leti, na žalost pa smo te načrte morali opustiti. Sedaj je vse, kar se tiče nas v DROGI tako daleč, da vemo kaj hočemo in kaj bomo od tega imeli. Če bi bilo odvisno samo od nas, bi lahko z deli pričeli. Od nas je odvisno samo to, da kot strokovnjaki lahko pred družbo rečemo in tudi trdimo — tako začrtana razvojna pot je edina, po kateri morajo soline, če nočejo nazadovati, če ji družba za to pot ne da zeleni luči, potem to ni več v močeh strokovnjakov in nas v DROGI.

Zdenko Vozlič

UTRINEK IZ LUCIJSKEGA VRTCA

V lucijskem vrtcu so v varstvu tudi otroci članov našega kolektiva. Zeleli smo vam pripraviti reportažo o tem, kako malčki preživljajo dopoldneve, pa je žal zmanjkalo časa. Namesto tega samo kratka vest, da se trenutno (med drugim) učijo prav prisrčno in poučno pesmico, ki je bila nastanjena v eni od letošnjih števil Cicibana (avtor besedila pesnik Jože J. Petelin):

V zlati hiši sredi mesta,
tam kjer teče glavna cesta,
so se zbrali modrijani,
vsi z razvitim možganom.
Tuhtali so kot za stavo,
tuhtali in pili kavo,
modrovali, se potili,
praskali se in sklenili:
da je enkrat ena ena,
da je trava res zelena,
da nebo je sinjeplavo
in da misliti je zdravo.

Opomba uredništva: vsaka podobnost z vsebino in sklepi se stankov v naši SOZD in DO je samo slučajna.

S. Požar

SLOVARČEK LATINSKIH IZRAZOV

DIURETICUM — sredstvo, ki žene na vodo

SPASMOlyticum — sredstvo proti krčem

CHOLAGOGUM — sredstvo, ki pospešuje nastanek in izločanje žolča

ANTISEPTICUM — sredstvo, ki preprečuje razvoj bakterij

CARMINATIVUM — sredstvo, ki odganja vetrove (proti napenjanju)

CHOLERETICUM — sredstvo, ki pospešuje izločanje žolča

DIAPHORETICUM — sredstvo, ki pospešuje znojenje

ADSTRINGENS — sredstvo, ki nateza kožo

AMARUM — grenčica

TONICUM — sredstvo, ki poživilja

MUCILAGINOSUM — sluzasto sredstvo, ki varuje kožo pred dražljaji

Predstavljamo vam...

BORIS PAVIĆ — TRGOVSKI POTNIK

Prvo vprašanje ni najbolj originalno, pa vendar se mu ne moremo izogniti: kolike let ste že član našega kolektiva?

U Drogi radim tačno deset godina. Dakle došao sam u vrijeme kad je Droga još uvijek živjela i radila kao jedna velika obitelj. Danas je Droga velika RO, ali je sreća što je vode još uvijek ljudi koji su ponikli u Drogi i sa njom rasli.

Katere so po vašem mnenju tiste specifične poteze v značaju, ki človeku bistveno pomagajo pri opravljanju vašega dela? Ali res zadošča samo komunikativnost?

Komunikativnost je tako bitna za uspostavljanje prvog kontakta, dok u dugogodišnjem radu sve ostale ljudske vrline treba da dođu do izražaja. Naročito do izražaja mora doći povjerenje kupca u putnika kao čovjeka i poslovnog partnera. Osnovno načelo je da nikad ne smjem kupcima prevariti i obećati što ne mogu ispuniti. Činjenica da mi putnici van Slovenije pored normalne prodaje moramo održavati poslovne kontakte i razgovore sa rukovodicima trgovskih RO traži od mene poznavanje problema u Drogi i društvu općenito. Naravno nakon višegodišnjeg rada i povjerenja vrlo važno je stvoriti i pravo prijateljstvo s kupcem.

Vsak dan se srećujete z zelo različnimi ljudmi. Taki stiki so verjetno utrudljivi, ker zahtevajo zmožnost prilagajanja in torej tudi določeno mero psihičnega napora. Kakšni so problemi, s katerimi se potnik sooča v tej zvezzi?

Stvaranje pravih prijateljskih odnosa traži veliki napor i usluge kako mene kao putnika, tako ponekad i moje cijele obitelji. Tako stečene pozicije kod rukovodica trgovskih RO garantiraju da kod većih ispada na tržištu s kamom ili nekom drugom robom neće doći do prekida svih poslovnih odnosa, da će godišnji ugovori biti napravljeni korektno

i bez nekih nenormalnih zahtjeva, da će biti zastupljen cijelokupni proizvodni program i tome slično. Neposredna prodaja ipak se realizira u kontaktima s skladistarem, poslovodom i referentom tako da to traži od mene da razumjem njihove svakodnevne lične probleme i da učestvujem koliko god je moguće u rješavanju tih problema. Naš čovjek puno cijeni učinjene usluge koje se uglavnom svode na pomoći kod upisa u vrtić, školu, fakultet, preporuka kod lječnika, nabavka ulaznica za sportske priredbe i slično. To iziskuje dodatni napor u radu ali to je sastavni dio mog načina rada, koji mi se kasnije višestruko vraća.

Trgovski potnik je v nekem smislu temelj prodaje. Ali je po vašem mnenju širi delovni kolektiv o tem dobro poučen in zna to primereno ceniti?

Danas su zahtjevi od putnika višestruki. Pored prodaje treba zastupati i sve ostale interese naše RO. Na mom terenu ja moram biti i trgovski putnik i »direktor« prodaje, nabave i finansija, jednom riječju ambasador Droege. Sve to traži povećan napor u radu i veće troškove. Pored toga mi putnici izloženi smo i riziku u vožnji automobilom budući da veliki dio svakodnevnog radnog vremena provodimo za volanom. Kada sve sagledam čini mi se da naš kolektiv nije dovoljno upoznat sa tim i da nismo adekvatno nagradeni. Možda nije za usporedu ali po meni komercijalist u kancelariji i komercijalist na terenu ne mogu biti isto nagradivani. Nekada je ta razlika bila ogromna u našu korist a danas je skoro nema. Ovdje ipak moram naglasiti jednu veliku vrijednost naših rukovodiova prema putnicima. Naime činjenica je da se prema nama odnose kao prema ravнопravnim članima kolektiva, da imamo određenu samostalnost u radu, da traže mišljenje o rješavanju nekog problema, da probleme rješavamo uz obostrani dogovor, drugim riječima ne treći nas se kao neki broj ili šifru. Za mene je takav stav veliki stimulans za rad, ponekad možda veći i od materijalnog stimulansa.

Ali se vam zdi, da so glede na vašo dizlociranost in probleme pri delu osebni stiki z nadrejenimi in DO naploh dobr in dovolj pogosti? Imate kakšen predlog?

Kontakti sa prodajom su veoma dobri, takođe svakodnevni. Kontakti se odvijaju telefonski i mislim da informacije dobivamo pravovremeno. Čini mi se da ponekad nema prave suradnje između naše prodaje i proizvodnih OOUR-a. Često se dogodi na primjer da iz prodaje dobijemo informaciju kako treba forsirano prodavati neki artikal, a da mi taj proizvod nakon narudžbe ne možemo dobiti u skladisti, ili obrnuto informacija da ne treba prodavati prerađevine povrća a mi u skladisti dobijemo od proizvodnog OOUR-a cijeli šleper prerađevina. Mislim da bi prodaja trebala imati veći utjecaj na

formiranja assortimenta proizvoda OOUR-a. Mi putnici na terenu vjerovatno najbolje znamo što i u koje vrijeme najbolje ide na našem terenu. Ostali osobni kontakti sa našim predstavljanim drugovima odvijaju se zaista dobro. Za svaki problem na terenu ili svoj lični mogu nazvati bilo kojeg od rukovodiova i da dobijem valjana upustva, naravno ukoliko to problem nalaze mogu doći i osobno u RO u Portorož.

In za konec še čisto osebno vprašanje: vam dajejo vaše delo in rezultati dela dovolj lastnega zadovoljstva?

Posao koji radim ja osobno volim. Veoma je dinamičan, pun je susreta i prijateljskih veza u poslu i van njega u raznim mjestima. Dobro obrađen teren i dobra pozicija na terenu naravno daju i dobre rezultate prodaje. Svakako da pored materijalnog zadovoljstva čovjek osjeća i osobno zadovoljstvo sa dobro obavljenim poslom. Kad bih morao ponovno birati posao ja bih opet izabralo radno mjesto putnik u Drogu Portorož.

Uredništvo se tov. Paviću zahvaljuje za odgovore in s tem za svoj delež pri prizadevanju, da bi se v Drogji čimprej in tembolje spoznali.

**Vprašanja pripravila:
SONJA POŽAR**

IN MEMORIAM

ARMIDA TULA
NI VEČ MED NAMI

Ob tej novici nam je bilo, kot bi nas oplazil blisk, nas oslepil, ohromil in prikoval na mesto. Armida ni več! V tork, 4. marca, smo bili poslednjič z njim, žal ne zato, da bi izmenjali nekaj vedrih besed, kakršnih smo bili vajeni čuti iz njegovih za zmeraj onemehih ust, ampak zato, da se poslovimo od dragega, nepozabnega tovariša.

V naglici, s kakršno je odšel od nas, nam ni uspelo, da bi mu povedali, kako smo mu hvaležni za njegovo tovarištvo, kako smo cenili njegovo predanost delu in njegovo požrtvovalnost. Kljub celi vrsti pomembnih zadolžitev je ostal skromen, kar je poleg njegovega sovraštva do hinavščine in koristoljubja nedvomno vredno posnemanja. Žal je prišel do kraja svoje poti, ne da bi utegnil odkriti vse, kar je snoval in načrtoval njegov ustvarjalni duh. Živel pa bo dalje med nami v znanju in izkušnjah, ki jih je radodarno prenašal na sodelavce. S tem, kar nas je naučil in naredil za skupnost, bo živila tudi topla misel nanj.

Armido, hvala ti za vse!

UVELJAVLJANJE SOCIALNOVARSTVENIH PRAVIC DRUŽBENA POMOĆ OTROKOM — OTROŠKI DODATEK

Do 28. 2. 1986 je potrebno obnoviti oz. na novo uveljaviti pravico do družbene pomoći otrokom (otroški dodatek) za leto 1986. Pravico do družbene pomoći pridobijo tisti, ki niso presegali cenzusa 23.636,00 dinarjev mesečno na družinskega člana v letu 1985. V primeru če je cenzus prekoračen, obravnava vlogo posebna komisija na Centru za socialno delo.

Vlogo SPN-1 izpolnejo delavci, ki prvič uveljavljajo denarno pomoč otrokom oz. do nje niso bili upravičeni v letu 1985. Poleg zahtevanih podatkov je potrebno priložiti tudi rojstne liste otrok, podano mora biti tudi mnenje OzD o socialnih razmerah.

Vlogo SPN-2 izpolnejo tisti delavci, ki že prejemajo družbeno pomoč otrokom. Podatki je treba le podatke o dohodku za leto 1985 in morebitne spremembe.

Delavci, ki so že izpolnili vlogo SPN-1 za izračun oskrbnih stroškov v VVO, ne vlagajo vloge ponovno, ampak samo sporočijo v kadrovsko službo ali socialni delavki, da uveljavljajo tudi pravico do družbene pomoći otrokom.

Pravico do družbene pomoći otrokom uveljavlja tisti delavec, po katerem so otroci zavarovani, vlogo pa pošlje na Center za socialno delo v tisti občini, kjer je sedež TOZD. Obrazec si delavec sam izpolni z osnovnimi podatki, v kolikor to ne zna, naj se obrne po pomoč k socialni delavki, kadrovski službi ali obračunalki OD.

**Socialna delavka:
Neva Sinožič**

Umrlemu sodelavcu

Prijatelj, brat, vsak čas bo zelenelo listje in jate ptic se vrnejo vsak čas. Tvoj vrt bo spraševal in tvoje drevje: kako da si odšel prav zdaj od nas?

Zivljenje teče. Družba spet se zbira in sto pogovorov o sto stvareh. Nekdō ime je tvoje izgovoril... in vztrepetajo čaše nam v dlaneh.

Pogled zablodi kakor plaha ptica, ki nima gnezda, da se vanj spusti in misel nate težka je, boleča, kot krik zatrt, ki v prsih obleži.

Sonja Požar

NANGAPARBAT YU EXPEDITION 8125 m

Člani odprave: Ines Božič iz Kopra, Rado Fabjan iz Pivke, Zlate Gantar iz Idrije, Janko Kokalj (zdravnik) iz Kranjske gore, Marjan Osterman in Janez Skok (vodja odprave) iz Ljubljane, smo si za svoj cilj izbrali JZ greben 8125 metrov visokega Nanga Parbata v pakistanskem delu Himalaje.

Odločili smo se za jesenski termin, ki pa na tem področju Himalaje ni ravno običajen. Glavna sezona se tu odvija od maja do konca avgusta. Vendar pa nam izkušeni »himalajski mački« med njimi tudi Reinhold Messner, zagotovijo, da je septembra vreme stabilnejše, vendar že občutno hladnejše. To pa pomeni tudi manjšo nevarnost plazov.

Potovali smo v dveh skupinah. Z zdravnikom sva odpotovala 12. avgusta 1985 z letalom iz Ljubljane. Iz lanskoletnih izkušenj sem namreč vedela, da je za žensko bolje, če se zaradi trenutne situacije v Iranu izogne v najdaljšem možnem loku. Janija je omejevala predvsem službena dolžnost. Ko pa sta Ladjedelnica 2. oktober in IMP priskočila na pomož z dvema letalskima kartama, odločitev res ni bila več težka. Ker na tem mestu ne mislim posebej kritizirati Jat-a, naj povem le to, da je letalo letelo iz Beograda proti Dubaju z 12-urno zamudo, tako so se nam »podrla« vse zveze iz Dubaja za Karachi in iz Karachija za Islambabad. Po nekajnevem »letejnju« nam je le uspelo pristati v Islambadu bore tri dni pred prihodom »vrle četvorice«, ki je le dva dni pred nama zapustila Ljubljano. Njihovo potovanje preko Bolgarije, Turčije, Irana in Pakistana je minilo brez večjih težav in zastojev.

20. avgusta smo se torej spet vsi zbrali v Rawalpindiju v Pakistanu. Poleg standardnih formalnosti na ministrstvu za turizem smo si v petih dneh uspeli ogledati že dobro znani Pakistan ter staro arheološko najdišče Taxillo. Vzdusje je bilo resnično enkratno, saj se avgusta vsi ljudje pripravljajo na praznovanje največjega muslimanskega praznika Id-a. Po cestah se gnetejo starčki in otroci, možkarji srednjih let, vsi pa ponujajo živo pisane ovce, koze, krave, najraznovrstnejše blago, ki ga kar se da energično spravljam v promet. Kljub neverjetno zanimivi orientalski »norisnicu« pa v velikem pričakovanju čakamo 25. avgust — dan našega odhoda proti hribom. V hotelu nas obišče, naš zvezni oficir, Jerry in po zadnjih formalnostih na ministrstvu le odrinemo našemu cilju nasproti.

V dobrih petnajstih urah vožnje prispemo v Gilgit, glavno mesto Severnih predelov in izhodišče večine odprav v Karakorumu in Kašmirju. Ljudje veselo praznujejo, trgovine so za-

prte, naš zvezni oficir pa sreča svojega starega znanca iz šolskih dni. 28. avgusta nam le uspe zapatiti Gilgit in se odpeljati do uro oddaljenega Juglota, kjer se konča pot za našega TAM-čka. Skoraj dva meseca nas bo čakal na policijski postaji, saj je pot od tu dalje prevozna le z jeepi in traktorji. Najamemo jeep in traktor za opremo ter se po ozki makadamski cesti odpeljemo proti Astorju. Vozniki, vajeni vsega hudega in vdani v usodo (Alahovo voljo) spretno vijugajo po ovinkih visoko nad penečo reko Rupal, pristavi jo le, ko se bližamo mostom in obvezni vojaški kontroli. Vse skupaj postane izredno zanimivo, ko se srečata dva jeepa. Voznika se krečata, kateri se bo s svojim vozilom odmaknil na zunanjji rob, nad besnečo reko. Bankine so seveda povsod neutrjene. Ker na voznih nekajkrat pokaže za naš evropsko previdnost in nezaupljivost malce preveč poguma, ročno poskačemo z jeepa in z »varnegom« opazujemo njegovo manevriranje. V ozki soteski pa to ni edina nevarnost. Cesta je vsevana v skalo, prirejena pa na višino jeepa. Popolnoma jasno je, da se mora vsak potnik, ki stoji zadaj na jeepu, sam umikati »štrlečim« pastem. V Astorju se moramo vsi zglašiti na policijski postaji, kjer nas šef policije popiše in od tega trenutka on odgovarja za nas. Odpeljemo se še do Bulash Bara, kjer izplačamo oba šoferja in najamemo 36 nosačev do baznega tabora. Pot nas vodi skozi slikovite vasice doline Rupal: Chorit, Tereshing, Rupal. Prvi dan pristopnega marša zaključimo na velikem travniku sredi vasi Rupal, kjer kar na prostem razgrnemo naše vreče. Do mraka dežuram pri sodu s prepečencem in sladkarijami, saj me na vsakem koraku spremljajo številni otroci in vpijejo za mano: Sweets, sweets! Naslednjega dne prečkamo dva ledeniča in ogromen travnik ter pozno pooldne pristanemo v bazi. Ena izmed pomembnih prednosti Nanga Parbata (z južne strani) je izredno kratek dostop, ki se obrestuje predvsem pri plačevanju nosačev, 2 dni + 1 dan za povratek. Bazo postavimo pribl. 3600 metrov visoko, na obsežni ravniči, v bližini stanov, ki jih v poletnih mesecih naselijo domačini iz Rupalske doline. Naslednjega dne se nas četvorica neučakanih takoj odpravi proti taboru 1 na višini 5000 m. Snega zaenkrat še ni, zato najamemo 6 nosačev, da nam znosijo najnujnejše stvari na »enko«. V naslednjih tednih bo-

mo še krepko občutili njihovo odsotnost, saj tako maloštevilna odprava kot je naša pomeni garaško tovorjenje težkih nahrbtnikov. Vsak dan posebej si pravimo: »Jutri si pa ne bomo toliko naložili«, konča se pa ponavadi še pri težjem nahrtniku. 3. sept. Osterman in Kokalj dosegeta greben na višini 6000 metrov, vendar že naslednji dan obrneta zaradi poslabšanja vremena. Kasneje nam bo postalo jasno, da je to pomenilo definitivno poslabšanje vremena, ki nam je s kratkimi razjasnitvami nudilo le lažno upanje, končalo pa se je s predčasno zimo, ki je svoje ledene zobe pokazala prav v dolino. V sneženju dan za dnem opremljamo odstavek med 5000 in 6000 metri, ki je najnevarnejši in najtežji del naše smeri. Fiksiramo vrvi, po katerih se potem dan za dnem dvigamo in spuščamo in skušamo hrano in višinsko opremo spraviti čim višje. 23. sept. se pripeti tudi nesreča, ki pa se na srečo konča brez večjih posledic. Pri fiksiranju vrvi na najtežjem mestu, tik pod grebenom, vrv sproži veliko skalo, ki si za tarčo izbere Gantarjevo glavo. Za trenutek se onesvesti, ne vidi, sneži pa kot za stavo. Drobno sneženje se spreminja v pravi snežni vihar, z Janezom pa tuhava, kako bi ga spravila na »enko«. Začnemo sestopati. »Podajava« si ga po fiksnih vrveh — Janez ga spusti do mene, jaz ga prispnem na naslednjo vrv, počakam, da se Janez spusti do nazu, nato se jaz spustum dalje... — v nedogled. Na srečo se mu stanje počasi izboljšuje, tako da je na »enkni« že popolnoma priseben. 29. 9. je tabor 2 popolnoma opremljen, pomenil pa nam bo nekakšno prestavljeni bazo za vzpon proti vrhu. Nad T2 se dviga ogromno in precej položno pobočje do T3 na višini 7000 m. Od tu dalje pa se spet nadaljujejo skale, ki vodijo na vršni greben. Zdi se nam blizu in ko nas po napornem sestopu v sneženju v bazi spet pričaka sonce, so naše misli spet v celoti namenjene vrhu. September se izteka, v hribe pa se počasi naseljuje zima. Nad 5000

metri je Nanga Parbat uporno zavit v meglo, vendar se odločimo za zadnji poskus na vrh. Ce bodo razmere kolikortoliko ugodne in vreme vsaj približno naklonjeno, bomo »potegnili« proti vrhu, brez vmesnih taborov nad 6000 metri, le z bivaki (zvečer postavimo šotor, ga zjutraj spet podremo in nadaljujemo — in tako do vrha, pa nazaj do baze...) Vendar nas kruta resničnost kmalu postavi nekje iz oblakov na trdna tla. V zadnjih nekaj dneh je zapadlo ogromno snega. Ko nam le uspe »pripriniti« na »dvojko«, na naše veliko razočaranje opazimo, da nam je šotor z vso opremo in hrano vred zasulo. Trmasto vztrajamo pri nadaljnjem poskusu. V meglu smo na ogromnem pobočju popolnoma brez orientacije, ugresa pa se nam tudi do pasu. Odločitev je težka, vendar edina pametna. Moramo obrniti. Sestopamo v neurju, ki pa nam pomeni edino tolažbo. Ko pa prične snežiti tudi v bazi, lahko mirno pričnemo podirati šotor in pakirati stvari v sode. Domačini se že nekaj dni zbirajo v bazi, saj pričakujejo, da bomo v nekaj dneh »spokali«. Zima nas dobesedno prežene izpod Nanga Parbata. Domačini, ki so nam med odpravo pridno nosili jajca, krompir in zelenjavovo, se še zadnjič izkažejo. S seboj pripeljejo konje, katera potem ves naslednji dan v sneženju jahamo do Chorita, kjer prespimo in se naslednji dan odpeljemo z jepom do Juglota. Naj omenim, da ima veliko zaslug za nakljenost domačinov naš zdravnik Jani, saj se je zelo požrtvovalno posvečal številnim bolnim domačinom, ki so dnevno romali v bažo po pomoč.

Nanga Parbat uporno tiči v oblakih. Morda je celo boljše tako. Upam pa, da se bomo prav kmalu spet gledali »iz oči v oči«.

Pri izvedbi odprave nam je Droga v veliki meri pomagala s svojimi številnimi, kvalitetnimi izdelki in se zato na tem mestu v imenu vseh članov odprave še enkrat zahvaljujem za pomoč.

Ines Božič

MAHNE PETER

Slika je bila v našem glasilu že objavljena, toda zaradi manjše tehnične ovire, namreč iz fotografije, ki prikazuje člena alpinistične odprave ni bil pravočasno izdelan kliše, jo ponovno objavljamo. To naj bi bil mali »kompromis« za neprispeli članek o DE AOP, ki je ponovno vključena v našo delovno organizacijo.

V RAZMISLEK

Pomlad se šele bliža, zato se bo marsikomu zdele smešno, da hočem govoriti že kar o poletju. Toda čas hitro mineva, ljudje pa ukrepamo počasi, zato je kar prav, da začnemo razmišljati o poletnih dopustih.

Ne bom navajala točnih števil, saj je že na pogled razvidno, da je v zadnjih dveh letih apartmane v Kaninski vasi v Bovcu keristilo zelo malo naših delavev iz proizvodnje. Najprej smo zagnali krik in vik, naj bi tistim članom našega kolektiva, ki imajo nižje osebne dohodke, omogočili dopust »po meri«, nazadnje pa se izkaže, da so pravti v strukturi letoviščarjev najmanj zastopani. Sprašujemo se, kje je vzrok in ugotavljam:

1. posteljnino in brisače mora vsak prinesi s seboj
2. upoštevajoč točko 1., mora letoviščar imeti svoj osebni avto, saj za štiričlansko družino, ki želi prebiti v Bovcu en teden, to pomeni osem rjuh, štiri prevleke za blazine in vsaj osem brisač, tovor, ki ga je težko vlačiti po avtobusih
3. večina naših delavev nima lastnega vozila

In rešitev?

Predlagamo, naj bi z ATC Bovec sklenili samoupravni sporazum (imamo že itak poplavno raznih samoupravnih sporazumov, zato eden več ali manj ne more bistveno spremeniti stvari), o posojanju oziroma pranju posteljnine ter brisač. Na ta način bi marsikomu clajšali odločitev glede letnega dopusta v Bovcu. Pristojne službe naj razmisijo o tem predlogu.

S. Požar

ODGOVOR PRISTOJNE SLUŽBE

Vse letovalce, ki letujejo ali bodo letovali obveščamo, da je v recepciji Kaninske vasi mogoče najeti vso posteljnino za čas letovanja, prav tako je mogoče zădin 1.500.— najeti snažilko, katera ob vašem odhodu pospravi stanovanje, v kolikor vam za ta opravila zmanjka časa ali moči.

Zato se kar pogumno odpravite na letovanje v Kaninsko vas, tudi z avtobusom — prtljaga v tem primeru ni ovira.

Srečanje upokojencev na Vrhniku

Cas od novoletnih praznikov se je že močno odmaknil, pa se bom le skušala v teh par vrsticah vrniti v zadnje dni leta 1985.

Vsi vemo, da je prav v mesecu decembru skoraj v vseh DO mnogo dela, saj prav tedaj mnogi hitijo, da bi dosegli svoje plane, opravili vse inventure ter še zadnje seje delavskih svetov in raznih komisij. Prav zadnje dni iztekajočega se leta pa je časa vse manj. In vendar v TOZD Gosad in PE Jelka Vrhnika ni bilo tako. Ta dragoceni čas so rezervirali tudi za nas upokojence.

Pripravili so nam srečanje z delavci obrata Jelka v gostišču TURŠIČ na Vrhniku in to 27. 12. 1985. To srečanje ni bilo prvo, temveč je že v tradiciji nekaj let in to prav na pobudo tov. ing. Pretnarjeve in Osnovne organizacije sindikata. Vsako leto se število upokojencev povečuje in le redki so, ki se tega srečanja ne udeležijo, morda zaradi bolezni in podobnega.

Ob pozdravnem govoru za dobrodošlico in izreku mnogih želja za Novo leto, dobiti kapljici in okusnem kosišu, je bilo videti obraz zadovoljnih in srečnih.

Ker sem bila letos prvič na strani upokojencev, sem le hotela dati besedo starejšim, poleg tega pa, da človek laže razmišlja sam in v svojem prostoru, sem mislila.

Upam, da bo tudi ta prispevek, ki ga pišem v imenu vseh upokojencev Drog PE Jelka Vrhnika in OP Ljubljana odtehtal tisto, kar smo mislili mi vse.

Vodstvu PE Jelka Vrhnika in Osnovni organizaciji sindikata se zahvaljujemo za organizacijo srečanja TOZD Gosad za podarjene izdelke, z željo, da ta lepa navada ne bi prešla v pozabo. O tem tudi lepo razmišlja Dragica Mekiš —

avtorica članka »Naš odnos do upokojencev« v decembrski številki NAŠ GLAS.

No, in ko sem v nadaljevanju srečanja imela možnost spregovoriti z mojimi sovrašniki, sem pri njih našla eno samo skromnost. Radi se spominjajo svojega aktivnega dela, bolj grenak priokus pa puščajo majhne pokojnine. Kljub temu pa so mnogi še dejali: »da le slabše ne bi bilo.«

Kjer je lepo, tam tudi čas hitro mine. Tako je bilo tudi tokrat. Posloviti smo se morali in to za leto dni, kajti Novo leto 1986 je že trkalo na vrata. Se stisk rok in ena sama želja: »zdravja in mir v svetu.«

PAVLA NARED

HUMOR

»Ste poročeni?« vpraša sodnik stranko.

»Da«, odgovori ona, »dvakrat sem se poročila.«

»Koliko imate otrok?«

»Sest.«

»So vti od istega očeta?«

»Ne, dva sta iz prvega zakona, dva iz drugega, dva pa imam iz ljubezni...«

X X X

»Strašansko muhasto se obnašaš,« reče tajnica očitajoče šefu.

»To pa mi res,« se brani on.

»Pa je! Včasih si nežen in mi nosiš dragocene reči, drugič pa se spet obnašaš kot da sem tvoja žena!«

X X X

Na neki bencinski črpalki so delili letake z napisom:

»Nikoli ne čakajte svoje žene s prižganim motorjem, če nimate pri sebi rezervne posode z benzino.«

ŠPORTNE VESTI

DROGIN POKAL IN PRŠUT— KOLINSKI

Ob nadvse neprijetni zgodnji uri in slabem vremenu smo dne 15. februarja v precej okrenjenem številu tekmovalcev (41 + spremjevalci) odpotovali na priateljski dvoboju v veleslalomu s Kolinsko.

V Mojstrano smo zaradi požrtvovalnih deklet prišli pravocasno. Letošnji organizator srečanja Kolinska je poskrbel res za izredno dobro organizacijo, bilo nam je nadvse prijetno, tako v uradnem delu srečanja kot v sproščenem priateljskem — družabnem. No, v tekmovalnem delu smo se prav gotovo Primorci izkazali, saj smo dosegli največ I. II. in III. neuvrščenih mest — takole smo smučale:

ZENSKE

A) grupa	Čas	Mesto
Kumar Sabrina	42.61	3
Mladenka Jovanović	48.99	6
Skupno v A grupi		
8 tekmovalk		

B) Grupa

Prijatelj Dana	36.66	2
Kenda Štefica	40.21	5
Stanojevič Milena	44.43	6
Skupno v B grupi		
7 tekmovalk		

C) Grupa

Mavrič Maja	38.24	5
Veselinovič Milena	41.36	6
Skupno v C grupi		
7 tekmovalk		

MOŠKI

A) Grupa	Čas	Mesto
Ros Aleksander	29.38	2
Kukanja Marko	29.56	3
Krt Dušan	29.91	4
Kodelja Tugomir	30.08	5
Žnidaršič Marko	30.37	7
Žnidaršič Matjaž	30.56	9
Mlinarič Boris	31.61	12
Godina Vlado	33.17	15
Benčič Zdenko	34.07	16
Fišer Marjan	35.77	17
Mikoi Slavko	39.01	18
Pribac Darij	40.21	19
Dodič Herman	40.80	20
Ferluga Sandi	1.46.33	21
Skupno v A grupi		
21 tekmovalcev		

B) Grupa

Vozlič Zdenko	27.71	1
Knep Brane	32.21	3
Rogelja Radovan	32.32	4
Malovač Janez	32.68	7
Eferl Alfonz		
Lovrič Emil	34.13	10
Anžur Lojze	35.28	11
Petrinja Miran	35.69	12
Plahutnik Boris	36.20	13
Iskra Dušan	36.53	15
Pianecki Franc	36.91	16
Čok Vojko	36.99	17
Valentinčič Leon	50.95	20
Skupno v B grupi		
22 tekmovalcev		

C) Grupa

Žnidaršič Silvo	30.76	3
Kranjc Franc	34.03	6
Žnidaršič Stane	34.17	7
Vodopivec Miran	37.81	8
Skupno v C grupi		
10 tekmovalcev		

D) Grupa

Munda Jože	34.48	1
Skupno v D grupi		
4 tekmovalci		

Čestitamo!

—o—

DROGA ABSOLUTNI PRVAK SPORNIH IGER Gostinsko turistično zborni Slovenije, kateri se je vršil dne 13., 14. in 15. 10. 1985 v Portorožu.

V športnih igrah so sodelovali športniki TOZD Seline, Začimba, Argo, Delamaris, Vinakoper, Blagovni promet, TOK Agraria in DSSS ter osvojili:

III. mesto Odbojka moški		
I. mesto Košarka		
I. mesto Plavanje moški		
I. mesto Namizni tenis - moški		
I. mesto Streljanje - moški		
IV. mesto Mali nogomet		
V. mesto Kegljanje - ženske		
XI. mesto Kegljanje - moški		
XV. mesto Šah - moški		
tenis izpadli v prvem srečaju		

Sodelovaločim športnikom vse čestitke za športne dosežke in za požrtvovalnost, saj je večina preživelha oba dneva športnih iger le ob sendviču in kisli vodi.

—o—

ODPRTO PISMO POKROVITELJU STRELSKEGA TEKMOVANJA OB DNEVU JLA

Na podlagi razpisa Strelske družine Portorož, smo se delavci DO Droe dne 19. 12. 1985 udeležili strelskega tekmovanja ob dnevu JLA.

Naše tekmovalke so doživele neljubo obravnavo rezultatov strelnjanja od glavnega sodnika ob spremljajočem preklipanju njegove klubskih kolegic. Vsled tako nešportnega ravnanja smo poslali pokrovitelju tekmovanja Svetu skupščine občine Piran za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozračito odprt protestno pismo.

Po nekaj dneh se je omenjeni glavni sodnik strelnjanja na tekmovanju prišel opravičiti prizadetim tekmovalkam, s čimer smo ustavili ostrejši disciplinski ukrep proti sodniku.

Žal pa grenak občutek ostaja in pri naslednjem tekmovanju pomislek več o udeležbi.

N. R.

VIŠEK ODGOVORNOSTI

Pred nekaj leti je naša DO prejela diplomo za 10-letno članstvo v SOZD HP. Po vseh teh letih pa se je nekdo spomnil, da bi to članstvo oporekal češ, saj DO »DROGA« ni več v SOZD HP.

In to niso bile mačje solze. Pravna služba se je morala pošteno potruditi, da neverneemu Tomažu dokaže, da le ni tako, kakor on misli in trdi.

Nič čudnega, v množici SOZD, DO in TOZD se to lahko zgodi tudi tistem, ki je sam prvi med odgovornimi za poznavanje SOZD v Sloveniji, morda tudi v Jugoslaviji!

Kunigundino poročilo o delu disciplinske komisije v I. 1985

Med člani kolektiva, ki na ta ali oni način kršijo delovno disciplino, smo zasačili naslednje individuum ter jih obravnavali kot sledi:

1. Marjeta Nepoboljšaj je v toletnih prostorih oddelka sunila kos mila z namenom, da ga protizakonito odtuji. Ker pa so jo pri dejanju zasačili, je milo v naglici spustila na tla, stopila nanj in televnila. Senat disciplinske komisije je bil mnenja, da je bila s tem že dovolj kaznovana in ji ni izrekel kazni.

2. Miha Zgregarad je prišel na delo mačkast in iz steklenice, pretihotapljene mimo vratarja, dalje. Zasačil ga je vodja oddelka in ga prijavil. Na obravnavi se je obtoženi zagovarjal, češ da ga je vodja prijavil samo zato, ker mu obtaženi ni hotel ponuditi pičače, kot to sicer počne. V kriku in viku, ki sta nastala zaradi te izjave, je senat izrekel obtoženemu javni opomin zaradi lažnega pričevanja, na kršitev delovne discipline zaradi pisanje na delovnem mestu pa je v naglici pozabil.

3. Micka Bizgec je predčasno zapustila delovno mesto, ne bi za to prosila nadrejenega. V zagovor je povedala, da ji je bilo že vsega dovolj. Senat disciplinske

komisije je bil mnenja, da bi po tej logiki lahko vsi člani kolektiva vsak dan odšli domov že pred malico in da torej obtoženkinega zagovora ni mogoče upoštrevati. Izrekli so ji javni opomin.

4. Pepca Ficko, tajnica, je zgrešila hujšo kršitev delovne discipline zaradi malomarnosti. Ko je postregla s kavo in pičačo šefa ter njegove stranke, je nagnila pladenj ter zlila tekočino po važnih dokumentih. V zagovor je izjavila, da tega ni storila zaradi malomarnosti ampak zato, ker jo je šef, medtem ko je polagala skodelice in kozarce na mizo, zadel božati po kolennih itd., zaradi česar je trznila in polila. Ker ponavadi obvelja izjava šefa, ki je v tem primeru ogorčeno zanikal obtoženkino izjavo, ji je senat izrekel ukrep opomina pred izključitvijo.

5. Nace Sunil je v delavnici vzel čisto novo kladivo, klešče, dleto in sveder ter jih skušal pretihotapiti mimo vratarja, ki pa ga je razkrinkal. Na obravnavi se je obtoženi zagovarjal, češ da je slišal, kako se v naši DO na veliko dela škodo in je hotel zato vsaj nekaj osnovnih sredstev ohraniti nepoškodovanih. Senat je zagovor upošteval in mu ni izrekel kazni.

S. Požar

Talentov je veliko — morali bi jih poiskati

TAKEGA MIŠLJENJA JE BILO UREDNIŠTVO OB PREJEMU NASLEDNJEGA PRISPEVKVA

Delavci tozda »SUDEST« oziroma peščica nas ob raznih priložnostih kot so občni zbori sindikata, praznovanje dneva žena ipd. pripravljamo kulturne programe z raznimi skeči kot so: Naši pridni učenci, Marika in Pepa, kviz ipd. Seveda vse pripravimo sami s svojim znanjem. Tako smo pripravili za letošnji občni zbor sindikata kratki kulturni program: recital Udar na udar, za kar gre največ zaslugov. Anič Poklar. Zapeli smo tudi našo — drogino himno »Drogaši smo« (napev Kovači smo).

DROGAŠI SMO

Drogaši smo in naš je Sila skovali bomo srečne dni a udar na udar kot strela jasna udarja nas inflacija.

Zalog ogromno mi že imamo, ki tanjšajo nam vsakdanji kruh kredit devizni in pa interni pijeta nam vsakdanjo kri

Mi se ne udamo, baldrijan jemamo in chamomillo za lahko noč pa briňeveč, grenčico švedsko, ki lajšata nam vse skrbi Drogaši smo in naš je Sila skovali bomo srečne dni skovali bomo srečne dni

(avtor Cetin Magda)

Pred podelitevijo jubilejnih nagrad pa je predstavnica IO OOZS recitirala svojo pesem kot sledi:

DRAGI SODELAVCI IN SODELAVKE

Tudi letos je prišel ultimat, da se menja sindikat dosedanji člani sindikata smo se trudili, da bi čimveč naredili. Kar pa nismo utegnili bomo novim članom sindikata naročili da bodo speljali vse do kraja — mogoče že do 1. maja.

No pa pustimo to! Bomo raje o današnjem dnevu govorili in plakete podelili vsem tistim, ki so si s pridnim delom zaslужili pa ne glede na to, če so delali v Sudestu ali kje drugje tak pravilnik smo sprejeli — to se ve pa če je prav ali narobe, nagrade se delijo za 10, 20 in 30 let skupne delovne dobe.

Torej — čestitamo vam dragi jubilanti! Posebno pa tistim, ki imajo za seboj 30 let verjamemo, da je bilo treba mnogokrat za delo prijet nam mlajšim pa bodite za vzgled, da se bomo tudi mi trudili in še naprej plakete delili.

(avtor Valenčič Vojka)

Sledila je podelitev jubilejnih nagrad. Svojo srečo pa je vsak iskal v srečolovu.

Magda Cetin

DO »DROGA« PORTOROŽ
DE DRUŽBENI STANDARD

RAZPIS

LETOVANJA V POČITNIŠKIH STANOVANJAH KANINSKA VAS, MAREDA, TER V BIVALNIH PRIKOLICAH »FUNTANA« VRSAR

Razpis velja za letno sezono, to je od 1. 6. 1986 do 1. 10. 1986 in sicer za koriščenje počitniških zmogljivosti:

KANINSKA VAS

— treh stanovanj s 4 ležišči	din 800.—
s 5 in več	din 1.000.—

MAREDA

— treh stanovanj s 5 ležišči	din 1.000.—
------------------------------	-------------

FUNTANA — Vrsar — avtokamp — 7 dni termin

— pet bivalnih prikolic 4 ležišča	din 700.—
-----------------------------------	-----------

Delavec, ki želi koristiti počitniške storitve, je dolžan izpolniti obrazec »PRIJAVA«, katerega dobi pri predsedniku Izvršnega odbora sindikata ali v tajništvu TOZD, TOK, DSSS ter dostaviti izpolnjeno prijavo do 25. 4. 1986 na naslov referenta za šport, rekreacijo in počitnikovanje DO DROGA DSSS, Obala 27 Portorož.

Referent za šport in rekreacijo
Nina RAVBAR

Kunigundini zaupni pomenki

Draga Kunigunda,
dovoli mi vprašanje, ki morda ne spada v to rubriko: kako pravzaprav izgleda skupinski seks?

Nepoučena

Malo več hodi po sestankih, pa boš videla!

zmeraj ocenjeni više kot marljivejši sodelavci.

Draga Kunigunda,
imamo instant kavo, instant juho, instant polento in napitke. Zakaj ne uvedemo tudi instant reševanja problemov?

Pametnjakovič

Draga Kunigunda,
na zboru delovnih ljudi naše tozd je bil sprejet predlog, naj bi vsi delavci bili enako ocenjeni (glede na DUČ), to se pravi, naj bi dobili povprečno oceno; do sedaj so vodje oddelkov ocenjevali različno. Menim, da to ni prav, saj bodo na ta način marljivi delavci ocenjeni enako kot lenuh in postopači. Kaj misliš ti o tem?

Ogorčen

Misljam, da bodo s povprečno oceno lenuh in postopači v bodoče na izgubi, saj so bili do sedaj

Tako reševanje problemov bomo uvedli takrat, ko bomo imeli tudi instant odgovornost, instant delovno zavest in instant možgan.

Draga Kunigunda,
slišali smo, da so naša skladnička nabito polna. Kaj misliš, kdo je tega kriv?

Zaskrbljen

Kriv je izvajalec gradbenih del, ki je načrtoval zidove preblizu enega drugemu.

S. Požar

Združeno delo je pomagalo pri organizaciji SVETOVNEGA POKALA v smučarskih tekih 15.—16. 1. 1986 s finančnimi sredstvi in ostalimi prispevki. Naša DO je prispevala svoje izdelke — vzrok za poglede polne zavisti namenjene prvakom Švedom. Poleg pokala in medalj so za zasluženo prvo mesto prejeli KRASKI PRŠUT — DO »DROGA« PORTOROŽ, TOZD »KRAS« MPI Sežana.